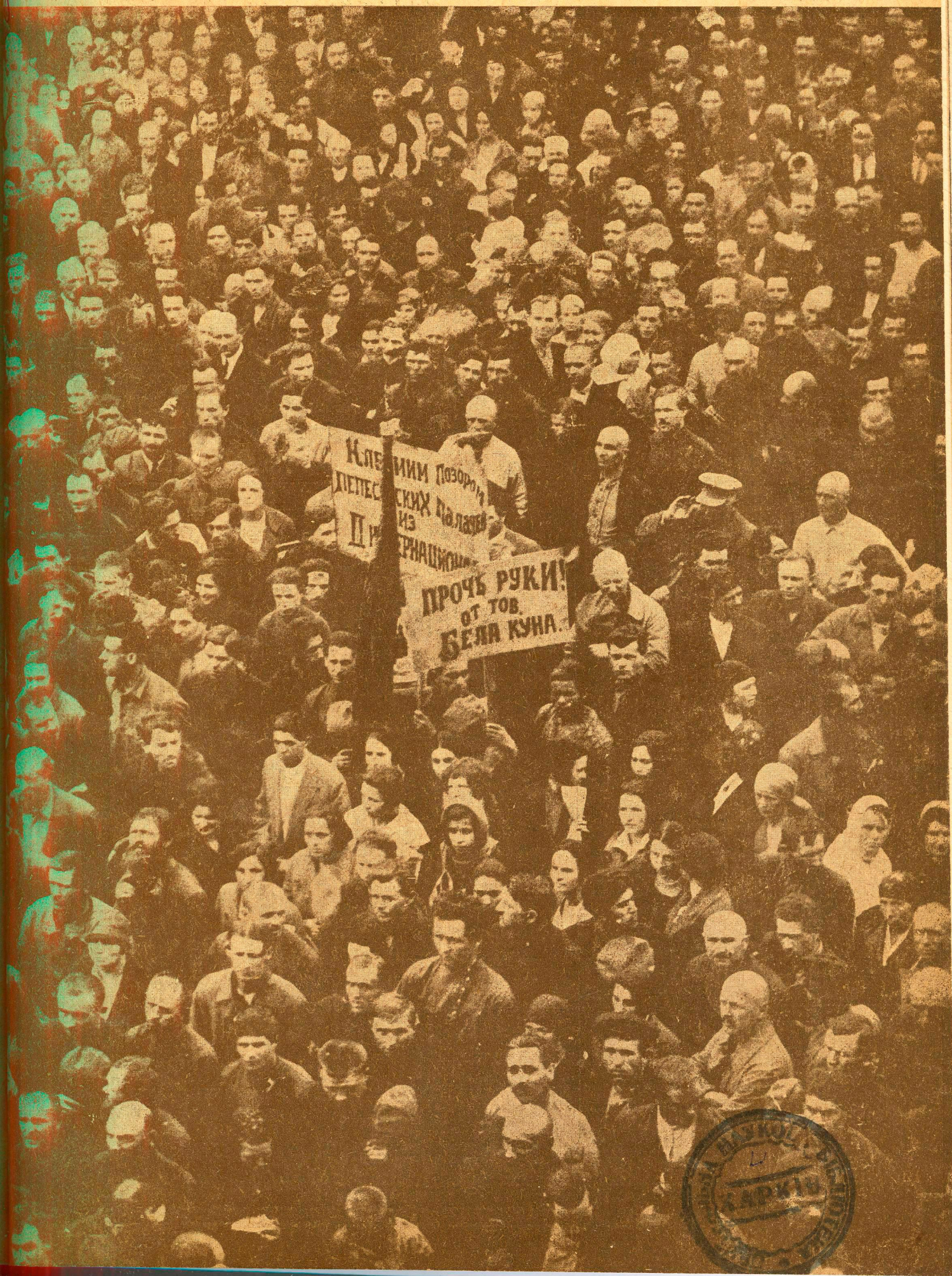

ПОЛЕЗНЫЕ КНИГИ

СПУТНИК ОХОТНИКА Рахманин и Нерцели
Оружие, собаки, способы охоты, дичь, пушнина, советы и рецепты, законы об охоте, календарь. 313 стр., ц. 1 р. 50 коп. в переплете 1 рубл. 85 коп.

ПОДАРОК МОЛОДЫМ ХОЗЯЙКАМ
405 вегетарианск. и мясных блюд 405
ПОВАРЕННАЯ КНИГА 1927 г. 405
Сост. по Ел. Молоховец. — Цена 1 руб.

СПРАВОЧНИК по лекарственным : растениям :
сбор, сушка, разведение и пользован. ими
136 стр. с атласом в 73 табл. в красках
сост. Комаров. — Цена 2 руб. 50 коп.

МОЕ ВОДОЛЕЧЕНИЕ
Сост. Себ. Кнейпп. Испытан. в течение
40 лет. 1928 г. Цена 1 р. 25 к.

ПРОТИВОЗАЧАТОЧН. СРЕДСТВА
предохранение от беременности 264 стр.
28 г. Сост. Губарев и Селицкий. Ц. 1 р. 70 к.

**5.000 ТЕХНО-ХИМИЧЕСКИХ РЕ-
ЦЕНТОВ** и производственных
советов по выработке всевозможных про-
дуктов. Необходимо для ищущего до-
машнего заработка. 604 стр. 1927 г. в пе-
реплет. Сост. Гуревич и др. под ред.
проф. Вальгиса. Цена 6 руб. 40 коп.

ГИПНОЗ И ЕГО ТЕХНИКА
Учение о гипнозе и внушении 194 стр.
1928 г. Сост. Левенфельд. Цена 2 руб.

**КРАСИВО!!! ПРАВИЛЬНО!!! СКОРО!!!
ПИСАТЬ** научитесь, приобрести са-
моучитель каллиграфии.
Сост. Волчонком. Цена 1 руб. 25 коп.

ПИСАТЬ И ГОВОРИТЬ правильно
по-русски
будете, если приобретете „Новый орфо-
графический словарь“, содержащий
100.000 слов сомнительн. в правописании
Цена 2 руб. 80 коп.

МАТЬ И ДИТЯ Настольная книга
для женщин.
Сост. проф. Орлов. 304 стр. с 92 рисун.
1927 г. Ц. 3 р. 50 к.

КАК ВОСПИТАТЬ здорового и креп-
кого ребенка и как
улучшить здоровье матери—„Книга мате-
ри“ проф. Сперинского. С рисунками.
1927 г. Ц. 2 р. 50 к.

ПЕВЧИЕ ПТИЦЫ.
Сост. Святский. Ц. 1 руб.

**САМО-
УЧИТЕЛЬ ПЧЕЛОВОДСТВА.** 120 рисун.
388 стр. 26 г. Сост. Буткевич. Ц. 4 р.

МЕТОДЫ ПЧЕЛОВОЖДЕНИЯ.
390 стр. С рисунк. 3-е издание. 1926 г.
Сост. Шимановский. Ц. 4 руб.

ОПЫТНЫЙ РЫБОЛОВ. Горчаков.
Цена 1 руб.

КОНДИТЕР. Сост. Рудь. Руковод-
ство к изготовлению
конфект, монпасе, шоколада, припиков, тортов
и др. 320 стр. 1928 г. Цена 2 руб. 50 коп.

ЛЕЧЕБНИК домашних животных
— с рецептами лекарств —
176 стр. Сост. ГРЮНБЕРГ. Цена 1 руб.

А ТАКЖЕ ЛЮБУЮ КНИГУ
высылает наложенным платежом **КНИЖНЫЙ**
МАГАЗИН „НАУКА И ЖИЗНЬ“ МОСКВА,
ЗИН 19. Воз-
движенка, 4/у. Фирма существует с 1905 г.

НОВИНКА

ДОМАШНИЙ ЭЛЕКТРОТЕХНИК САМОУЧИТЕЛЬ

НОВИНКА

Устройство домашнего освещения, звонков, сигнализации, телефонов. Изготовление гальванических элементов, аккумуляторов, трансформаторов, выпрямителей. Радиоприемные установки, детекторные, ламповые, с антенной и без антенны. Электрооборудование клубов и изб-читален, установка проекционных фонарей и кино-аппаратов электрооборудование, **КЛУБНЫХ СЦЕН** и проч. с 138 рисунками и пояснительными чертежами. Цена 2 руб. 75 коп. с пересылкой.

Книжный склад „КНИГОВЕД“, Москва 19, ул. Герцена, № 22, БИС.

ЕДИНСТВЕННОЕ РУКОВОДСТВО КРОЙКИ „ДРУГ ПОРТНОГО“

по новой пропорциональной системе статского, военного и детского платья
на основании 4-х главных мерок

Дамского платья

на основ. 5-ти главн. мерок для всякой фигуры и телосложения, системы
в сантиметрах и масштабах. Изд. 2-е Д. ЛЕВИТАНУС. 1927 года, 122 стр.
С 150 чертежами альбомного размера. Цена 5 р. 60 к. С пересылкой вы-
слагает наложен. плат. без задатка.

Книжный магазин „Т Р У Д“ Москва. Центр. Моховая 15-В

1-й УКРАИНСКИЙ САНИТАРНО-БАКТЕРИОЛОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ

НАРКОМЗДРАВА У. С. С. Р.

(Директор — профессор С. И. ЗЛАТОГОРОВ)

ВЫРАБАТЫВАЕТ

Сыворотки: противодифтеритную, противострептококковую
противоскарлатинозную, противодизентерийную, про-
тивобазедовую, противотетаническую, противоменин-
гок., стафилок., нормальную лошадиную.

Вакцины: противогонококковую, скарлатинозную, тифозную,
холерную, дизентерийную, гриппозную, коклюшную,
стрептококковую, стафилококковую, стерильн. молоко

Культуры и питательные среды

Фильтраты: стрептокок., стафилокок. (по Безредка)

Туберкулин

Антитиреондин жидкий

Фитин: в капсулах, таблетках и в порошке

Фито-мука: питательн. детская мука, содержащая фитин

Сыворотки Трунечка

Фито-Феррин

Прейс-курранты, литература и образцы высылаются бес-
платно по первому требованию

ГЛАВНЫЙ СКЛАД: Харьков, Пушкинская ул. 14.
Телефон № 5-90.

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

НА ОБКЛАДИНЦІ — МІЛІОНИ ТРУДЯЩИХ СОЮЗУ ВИМАГАЮТЬ ЗВІЛЬНЕННЯ ТОВ. БЕЛА КУНА

У ВІДПОВІДЬ НА БІЛИЙ ТЕРОР ЗМІЦНИМО ЛАВИ МОДР'У

Нема сумніву, що ми стоїмо перед завданням", — говорила масова на 2-му Всесоюзному з'їзді Модру, „коли нам доведеться порушити питання про політичний режим для ув'язнаних; річ у тім, що Пілсудський збирається нині перевести на про те, щоб не було ніякого політичного режиму, а щоб загальний режим армії“.

Тепер ми знаємо, що Пілсудський здійснив свою думку:

польському урядовому „Вестнику“ оголошено за підписом президента Польщі новий тюремний статут, що скасовує на всіх категорію політв'язнів привілеїв „державних“ злочинців до карних арештантів. В'язні мають обов'язок на всіх злочинцями виконувати фізичні роботи, що їх вимагає від них адміністрація в'язниць; забороняється організувати гуртки, навіть самоосвітні; тут перелічує багато моментів адміністрація в'язниці може розмовувати вогнепальну зброю.

Новий тюремний статут — нахабний виклик усій людській громадянській думці. Нема сумніву, що буржуазія всіх країн намагатиметься не тільки піти слідами Пілсудського, а й перевищити його справі погіршення тюремного режиму політв'язнів. Буржуазія в справі знущання над революціонерами і комуністами ніколи не виступає вперед. Нинішнє питання про тюремний режим, що прирівнює політв'язнів до злочинців, не було раніше навіть в царській Росії, ні по інших монархіях. Та не доводиться сумніватися, що в справі знущання над політв'язнями буржуазія йде далі. Про це свідчать факти щоденних інквізицій, що їх практикується в кам'яних мішках в'язного капіталу. Жахливу кару подають звіти про ті виснажені муки, що їх застосовують в усіх без винятку в'язницях (більшій чи меншій мірі) країн з буржуазним ладом. До лави тортур пристосовано техніку машини.

„До нас лінуть жахливі вісті з в'язниці Генуї“, пише Барбюс, — „де працює машина, що примушує говорити“. Поранених і покалечених з кожним роком стає що-раз більше. За зведеними відомостями Виконкому Модру середнім темпом на місяць поранених і покалечених було: в 1925 році—1770, в 1926 році—1778, в 1927 році—4395. Жорстокі методи мук політв'язнів стали „нормальною“ метою в багатьох буржуазних країнах. Нечувана своєю жорстокістю хвиля поліційного садизму заливає так звану цивілізовану Європу. Всі організації, всі чесні люди, що поставили собі за мету боротися з фашистським терором і його наслідками, варварськими погромами, постійними злочинами, які з нами підіймуть свій протест обурення проти такого ладу“. (А. Барбюс).

Телеграф приносить відомості про „суд“ італійських фашистів над ЦК Компартії Італії. Акт обвинувачення зачерпує матеріали з усіх партійних документів, що їх легально друкувалося до кінця 1926 року, з тез до конгресів і навіть з Ленінових творів. Акт обвинувачення намагається переконати й довести, що Модр — „шкідлива організація“, „бо“ написано в акті обвинувачення: „хіба не його саме називають „червоним хрестом“ робітників і селян, що борються за своє визволення, або революційним запіллям пролетарського війська в класовій боротьбі“.

„Матеріал“ обвинувачення буржуазні юристи можуть змайструвати проти кого завгодно і чого завгодно. Та й хіба потрібний матеріал обвинувачення для фашистських суддів, коли фашистське „слідство“ розправляється куди легше і без судових процедур. Ми знаємо, що Вакнері, заарештованого в справі вибуху в Мілані, заарештованого без ніяких підстав і вини, мучили всіма способами на протязі двох діб, а потім напівмертвого кинули у в'язницю. Про нього більше чути нема.

Буржуазні юристи Австрії і тим паче Угорщини знайдуть „обвинувачення“ і проти Бела Куна, коли ми до того часу не діб'ємось його визволення. Бела Куна не можна було заарештувати навіть за „законами“ Австрії (не кажучи вже про те, що й досі тримають його під „сімома замками“). За угодою від 2 серпня 1919 року австрійського уряду з колишнім угорським радянським урядом на території Австрії дається притулок народним комісарам колишнього угорського радянського уряду. Та й з нами, з СРСР, Австрія в липні 1920 р. підписала угоду, зобов'язавшись „надати право вільно проживати тим народним комісарам колишнього угорського радянського уряду, що є в країні. А в результаті — арешт Бела Куна і загроза повторення нового процесу, аналогічного до процесу Сакко і Ванцетті. Арешт Бела Куна без жодної підстави, це — визов робітничий класу. І на цей визов робітничий клас зуміє відповісти як слід.

Міжнародна допомога борцям революції нараховує в своїх лавах 8,5 мільйонів членів, 3.800 тис. у радянському Союзі і 800 тис. на Україні. Це факт, що говорить про солідне запілля революційної армії. Організація Модр'у на Україні має суто-класовий характер: робітники складають у ній 40%, селяне — 30%. Треба вірити, що революційна активність робітників і селян України подвоїть лави Модр'у на Україні. Український Модр треба зробити ще більше масовою організацією. Але масовою не тільки в розумінні кількості членів, а й у розумінні активної допомоги революційним країнам.

В. Красноленський

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА

БЕЛА КУН

ЛІТО 1918 року. Італійський фронт. Наша сотня, в одержанні лахміттях, на голоднім пайку, занепокоєна долею родини, що десь там далеко вдома також голодує... Втомлені війною—ледве стримують салдати своє незадоволення. Воювати далі ніхто не хоче—але голосно про те сказати поки що не сміють. Надіслали нам поповнення з заплілля. Рівночасно з поповненням отримали офіцери таємні директиви: пильно наглядати за новоприбулими, бо між ними є багато воєннополонених з Росії.

Одного дня збірка сотні. Офіцер „царсько-королівського“ відділу пропаганди прийшов „просвіщати салдатню“.

Знов прийшлося нам лишній раз вислухати старі „байки-страшки“, що їх тільки разів вичитували ми в „лояльних“ газетах, які можна було без загрози надсилати навіть на „фронт“. „Комунізація жінок“, „людожерство“ і багато, багато інших ще смертельних гріхів „нелюдів-більшовиків“. Пан лейтенант, певний успіху свого красномовства, викликає салдату із строю. Випадково—це „русе“.

„Гей, ти, вже знаєш, чому більшовики це нелюди?“

„Тому, що вони землю бідним селянам, а фабрики робітникам віддали, тому, що вони царя, графів і всіх вас, малп“...

„Мовчати! Фельдфебель, арештувати цю свинячу морду!“

„За правду у вас кулі! Почекайте, прийде ще Бела Кун!“—вспів крикнути перед виходом арештований „русе“.

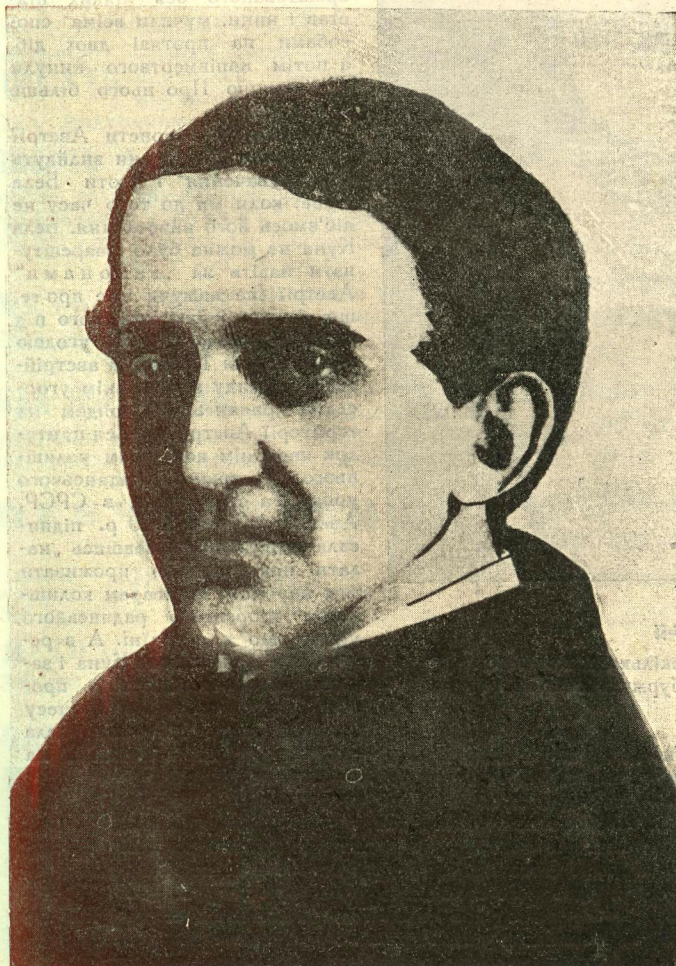
Вперше почув я тоді ім'я Бела Кун.

Кілька місяців пізніше, як зацвіли осінні рози,—хвилиною плила армія з фронту домів. У Будапешті—революція „осінньої рози“—мадярська керенщина. Маса домогались республіки—а провідники соціал-демократії склали тим часом присягу вірності королеві, що дріжав перед революцією... Селяни домогались розподілу землі, робітники соціалізації фабрик—а найповажніші проводирі соціал-демократії висунули лозунг „перервати класову боротьбу на шість тижнів“.

Кінець листопаду... Повертає додому маленька групка бувших російських воєннополонених. Між ними Бела Кун... Маленькі революційні групи об'єднуються відразу в комуністичну партію. „Червона газета“ оживила картину вулиці Будапешту. Мі-

Тов. Бела Кун

Тов. Георг Лукач, Нарком кол. Радянської Угорщини, що був заарештований разом з т. Бела Куном

тинги і мітинги,—робітники, селяне, звільнені салдати масами напливають, щоб почути живе слово.

Мадярська революція видвинула свій генеральний штаб: комуністичну партію і свого провідника Бела Куна.

Бурхливий ріст революційного руху застрашив буржуазію. Буржуазний соціал-демократичний уряд постановив покінчити з компартією. Керівників партії й руху арештовано, газету закрито, партійний льокаль опечатано. „Товариші поліцаї“ побили Бела Куна і інших арештованих прикладами та чобітьми майже до смерті.

Але партія жила далі. Нова група робітників стала на чолі партії й розвила підпольну працю. Одного разу вирішено провести велику масову акцію. Треба було сподіватися, що при переведенню акції прийдеться зустрітися на вулиці зі зброєю,—а тоді роз'юшена купка буржуазії захоче помститися на арештованим Бела Куні.

Ми запитали Бела Куна. Без вагання відповів: „переводить акцію, за нас не турбуйтеся“.

Блискавкою розвивалася революція. Фабрика за фабрикою, батальон за батальоном приєднувались до компартії. Грунт під ногами коаліції захитався. І ось 21 березня 1918 р. провідники соціал-демократії пішли з поклоном в тюрму... до Бела Куна.

Проголошено диктатуру пролетаріату.

Чотирі з половиною місяці радянської влади в Угорщині... Будування будучності і боротьби з минулим. Боротьба на всіх фронтах проти сабатажу і контр-революції. Робітничі й селянські полки стали гордістю молоді радянської держави. Одного разу Бела Кун відвідав війська на південному фронті. Йому доносили, що один з полкових комендантів, зрештою один з найкращих і найбільш довірених, ударив одного салдату за якусь там малу провинку.

Бела Кун скипів. Що? Сьогодні, в день пролетарської диктатури робітника-червоноармійця бити? Ганьба! З корінням знищити таких комендантів! Для прикладу найсуворішу карі йому! Негайно під суд революційного трибуналу!

В захист коменданта полка стали всі його начальники, навіть червоноармійці. Тим разом обійшлося йому дешево: він мусів публічно перед полком перепросити салдату.

Більше ніколи не піднімав він руки на червоноармійця.

Ф. Рако

Ельгербургські робітники приймають прапора від одної з робітничих організацій СРСР

Шепетівка. Мітинг протесту проти арешта т. Беда Куча

ЛИСТ БОЛГАРСЬКИХ ПІОНЕРІВ

Містимо тут листа, що його надіслано нашим піонерам з піонерської колонії й Моргаїні.

Дорогі товариші!

Наш будинок міститься в Ельгерсбурзі, в гористій місцевості, вкритій сосновим лісом, де-не-де трапляються галявини. Невеличкі струмки плывуть між деревами. В де-яких місцях вода розливається і утворює маленькі озера. Одно з таких озер називається „Озером золотої рибки“, бо в ньому водяться червоні з золотим відтінком рибки. Дорога, що йде від нашого будинку до цього озера, особливо гарна: вузька, майже всюди мокра доріжка, бо гіляччя над нею переп'ялось і не пропускає сонячного проміння. Це прегарний темнозелений коридор, наповнений свіжістю.

Гарна теж панорама відкривається з будинку: гори, квадрати обробленої землі, сільські стріхи, що мов притаїлися в долині: це села Герберг, Ельгерсбург, Маргінрод та інші. Далі знову ліси, а ще далі блакитні контури далеких гір. На вищих місцевинах вежі, що правлять за стежні пункти.

До цього будинку приймають дітей від 6 до 14 років, що їхніх батьків убито або ув'язнено.

Тут ми можемо поправитися і заспокоїтися. Нам не дозволяють багато працювати і вчитися. Але тут ми вчимося того, чого не могли б навчитися в буржуазній школі. Нам дають знання з суспільнознавства, знайомлять нас з історією Жовтневої революції, а також з біографією тов. Леніна і де-яких інших революціонерів; ми вивчаємо руські й німецькі пісні і читаємо руські оповідання. Іноді провадимо розмови на різні теми. Але найгодовніше, що ми довідалися—це про потребу організації.

Нашим провідним органом є комісія з п'ятих осіб і загальні збори. Минулого місяця ми випустили перше число стінної газети „Жовтнева революція і піонери Модра“.

Ми маємо різні розваги. Взаїм ми катались на санчатах, а в теплу годину ходили на екскурсії, або, залишившись дома, співали й розважалися іграми. Ми граємо в шахмати і часто слухаємо по радіо музику. Ми вчимося і працюємо колективно.

З піонерським привітанням „Будь готовий“.

Від болгарської групи в Моогаїні.

Клара Цеткін

Славнізвісна революціонерка, член Виконкому Комінтерну, голова Виконкому МОДР'у. На останніх виборах її обрали до Німецького райхстагу. Клара Цеткін народилася року 1857 і більшу частину свого життя присвятила революційній боротьбі

Секретаріат Всеукр. ЦК МОДР'у разом з дітьми кол. Баварського Рад. Уряду т. т. Штрайгелем, Кіком, Ларманом і Гзелем, що вертаючи до Баварії відвідали Харків. Ці товариші перебули за ґратами капіталістичних в'язниць біля 8 років

РОСПАЧЛИВИЙ ЗОЙК З ПОЛЬСЬКОГО ЗАСТІНКУ

ЛИСТ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ З ТЮРМИ ЛУКІШКИ В ВІЛЬНІ

Обкладинка журналу „Голос з-за ґрат” політв'язнів в одній з польських тюрм. Під малюнком (праворуч) написано: „і для нас теж сонце зійде”

Одинока потіха в нашій важкій долі—наша бібліотека, що її взяла адміністрація під свій нагляд.

Книги розкрадається, нищиться, хоч вони є власність політв'язнів.

Прогулянка, потрібна після перебування в душній камері—дуже коротенька.

Поводяться з нами мов не з людьми.

Кожен сторож дозволяє собі все, що хоче: гукає на нас, клеє, зневажає нас.

Особливо по звірячому обходиться з нами старший сторож Борейша.

Його спеціальність—бити в'язнів. Він наш повновладний господар.

Не треба забувати, що 70% політв'язнів у Лукішках під попереднім слідством, багатьох з них виправдає навіть буржуазний суд.

Але адміністрація на це не звертає уваги і поводить з нами гірше, ніж зі злочинцями.

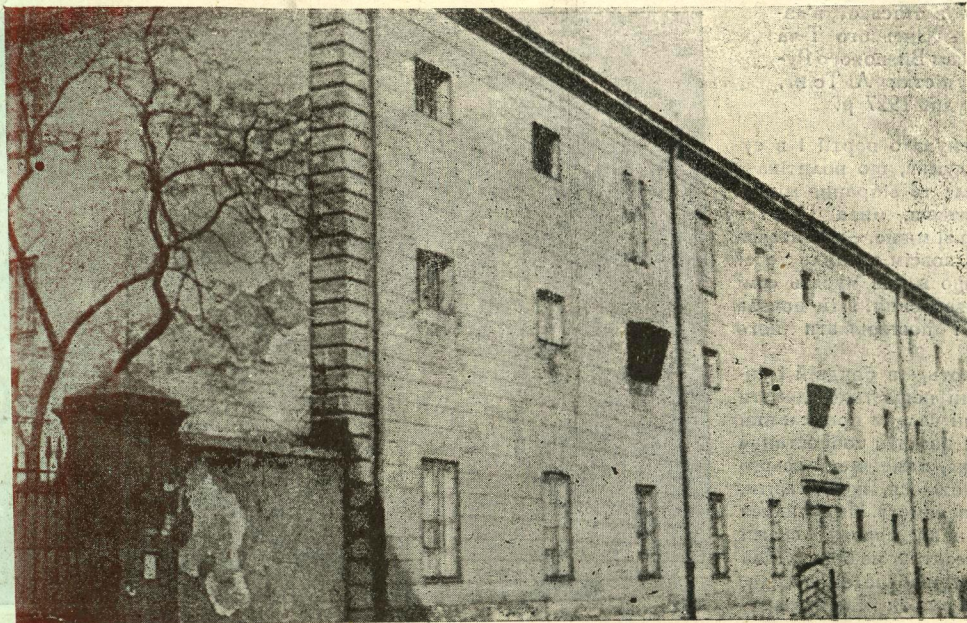
Ми зверталися до директора тюрми з вимогою краще поводитися з нами.

Відповідь—нові репресії, наших представників ізолювано, найенергійніших з них посаджено вкупі зі злочинцями. Тепер почали застосовувати нові, більше витончені репресії.

Наших товаришів євреїв ізолювано від поляків і білорусів, нам заборонено ділити з ними навіть ту мізерну допомогу, що її нам сюди присилають.

Хочуть посяти між нас національну ворожнечу, антисемітизм, підірвати таким чином солідарність політв'язнів.

Ми енергійно протестували проти таких репресій.

Жіноча тюрма „Сербія” в Варшаві

ЗНОВУ ТАЄМНІ ВБИВСТВА В ТЮРМІ

МІЛАНСЬКИЙ тюрмі чорносорочники вбили старого Антонія Санвіто.

Санвіто було заарештовано як обвинуваченого в співучасті у видавництві одної таємної «Стато Операйо», що містить кілька чисел знайдено в його мешканні. Перше ніж убити Санвіто, з нього знущались, намагаючись довідатися від нього про прізвища видавців «Стато Операйо». Крім цього від нього хотіли довідатися, хто читає ту «Статусарську газету», бо хотіли одночасно заарештувати й переплатників цієї газети.

Санвіто не міг нічого сказати, може й не хотів. З помсти чорносорочники вбили його в тюрмі.

Після Соцці — Санвіто.

Крім цього нас повідомили з Мілану, що Пірола, колишній член ст. Сондріо, заарештований за анти-фашистські діяння — повісився в своїй камері.

Його заарештовано як «заговорного» в тому, що ніби він підтримував зв'язок з антифашистськими організаціями.

цями Бреччії і Мілану. Кілька місяців його близькі не мали про нього ніяких відомостей. Тепер вони дістали коротке повідомлення про те, що Пірола повісився. Оповідають знову ту саму байку, що про Соцці.

Навіть відмовили видати тіло і повідомили родину, що Піролу вже поховали.

Про такі самі злочини повідомляють і з Генуї. Там представники слідчої влади явно вихваляються тим, що вони мають таку машину, що примушує говорити ув'язнених.

Цією машиною завдають ув'язням жахливих мук.

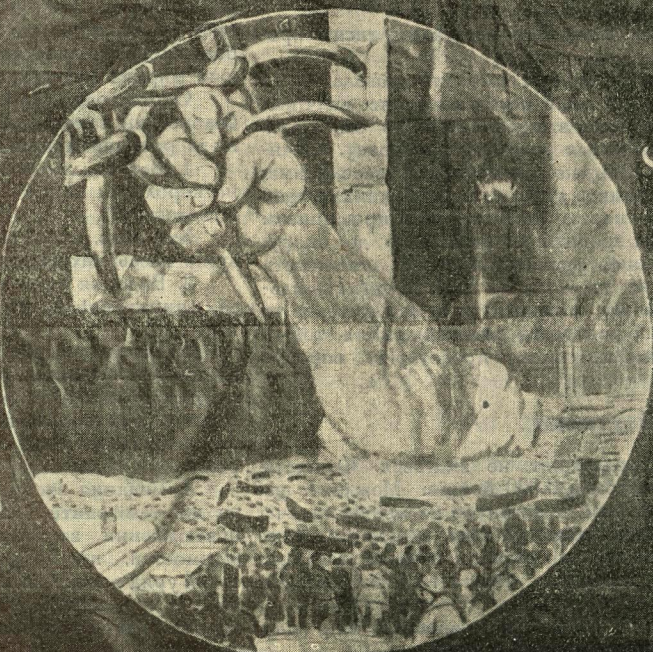
Підчас останніх арештів в околицях Лігурії заарештовано робітника Руста; його так мучили на цій машині, що тепер, кажуть, він у лікарні. Та хоч як намагалися його близькі, їм не пощастило довідатися, де він є. Його нема ні в одній лікарні.

Можна побоюватися, що його вбито, як Соцці, Санвіто і Пірола.

Заступник Голови спілки червоних фронтовиків тов. Вілі Лео, виголошує одну з промов на вокзалі в Берліні перед звільненими з тюрм робітниками-комуністами, кому влаштувала бурхливу маніфестацію Берлінська секція МОДР'у

КОЖНИЙ РОБІТНИК, СЕЛЯНИН ТА ТРУДЯЩИЙ ІНТЕЛІГЕНТ — ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОПОМОГИ РЕВОЛЮЦІОНЕРАМ

ВСІ ДО ЛАВ "МОДРУ"

ЩОБ ГАРНО змалювати фашизм в Італії з усіма його огидними виявленнями, треба написати чималу книжку. Не обмежимося кількома прикладами та числами, щоб дати тим про нього скільки можливо яскраву уяву.

Соціал-демократичний депутат Матеоті, вбитий з наказу Мусоліні, незадовго до смерті видав книжку „Рік фашистського панування“; в ній зібрано найважливіші дані про терор по захваті влади фашистами. Ці дані дуже цікаві, бо промовляють, як фашизм, маючи владу,—значить і всі засоби нападу,—все ж і далі використовує методи нелегального терору. Поруч легальних утисок, фашизм не дурається й нелегальних, що переводять його банди „чорносорочників“ лінчуванням та погромами.

Ось неповні, проте показові числа, що подає Матеоті. Листопад 1922 року: забито—19, важкораних—51, погромів—69. Грудень 1922 року: забито—26, важкораних—280, погромів—72. Січень 1923 року: забито—31, важкораних—127, погромів—43, не враховуючи тих забитих і раних, що про них сповіщалося у газеті без прізвиськ та точних цифр.

Треба точно сказати, що ми називаємо фашистським терором. Кажучи про нього, ми не будемо говорити про реакцію, різню, що її завжди чинила поліція та збройна сила держави. В ті роки, коли революційний рух в Італії досяг найвищого розвитку, щоб-то року 1919-20, майже що тижня, під час демонстрацій та конфліктів падали робітники від рук поліцаїв та жандарів. В перші роки (1918-1919) нараховувалося більш ніж 300 забитих революціонерів. Але тоді маса не виявляла ніякого переляку, навпаки—ці утиски збільшували її боездатність, бажання перемоги.

Чому фашистський терор породжує такий жах? Що відрізняє його від звичайного капіталістичного терору із звичайними утисками, що їх чинять органи державного апарату? Щоб дати відповідь на це, треба виявити фашистські методи та стратегію банд „чорносорочників“.

Основні правила фашистської стратегії—це несподіваний напад двадцяти на одного. Для фашистської „операції“ переводиться концентрація банд. Їх привозять з других міст, а то й з провінцій, коли операція великого розміру. Ці банди раптом перебувають на місці на грузовиках чи то автомобілях, часто вночі і майже завжди в машкарах. Ось два уривки зі звіту парламентської групи с.-д., що переводили розвідку про методу фашистських нападів.

„Вночі, коли кожна чесна людина спить вдома, перебувають грузовики фашистів з місцевими землевласниками, що показують будинок голови місцевого відділу, профспілки чи партії. Його оточують і залежно від опору, що його можуть зустріти фашисти, їх буває 20, а то й 100. Всі вони озброєні рушницями, револьверами, бомбами. Вони кличуть господаря будинку і пропонують вийти. Коли він вагається, йому кричать: „Коли не вийдеш, ми спалимо твій будинок, твою дружину й дітей“. Нещасний примушений вийти. Його звязують і вивозять на автомобілі в чисте поле. Там його б'ють, катують, загрожуючи смертю. Потім бідолаху залишають на місці роздягнутого та прив'язаного до дерева. Коли ж він не хоче вийти, будинок руйнують, а його самого вбивають. Буває, що й жінку й дітей катують.

В невеликому селі голова місцевого відділу профспілки раптом чує грукіт у двері і на запитання—„хто там?“, одержує відповідь—„поліція“. Він вірить і відчиняє. Бідолаху зразу ж забирають, катують, кидають на грузовик та везуть по всій провінції, увесь час знущуючись. Нещасний повертається додому тяжко побитий. Він звертається до поліції, щоб заявити про жорстокість та кривду, але його заарештовують.

В другому селі один робітник, також вночі, чує грукіт у двері. На його запитання—відповідь: „друзі“. Відчиняє і бачить перед собою озброєну банду. Він намагається зачинити двері, але йому не дають. 20 куль кладуть його трупом“.

Ці факти наводимо, як приклади, що відбулися десятками тисяч протягом 6 років.

Стратегія фашизму, що її винайшли проводирі його, утворювала плани захоплення цілих міст, провінцій, країв, що мали особливо важне значіння географічне та політичне, і врешті захопила владу в Італії до своїх рук.

Щоб захопити якусь частину, переводиться ретельну підготовку. Починається вона із згоди та із змови з поліцією та великими власниками; заарештовують найактивніші елементи, чинять трус по всіх будинках, щоб забрати у робітників зброю, загрожують смертю найвидатнішим провідникам організацій, щоб дезорганізувати масу та зробити її нездатною до опору.

Коли таким чином ґрунт підготовлено, фашистські банди починають свою справу терором та руїною, поки не доведуть до капітуляції. Насильство застосовується періодично, щоб посіяти й закріпити в масах терор та підкреслити, що фашизм завжди готовий розпочати свою діяльність, тоб-то погроми, грабінництва, пожежі, вбивства, як тільки пролетаріят спробує підняти голову.

Гноблення й утиски

Не треба гадати, що італійський пролетаріят не змагався. Фашисти кажуть, що в боротьбі з масами вони загубили 3.000 бойців. Можливо, що це число перебільшили, але в усякому разі їх загинуло не менше тисячі. У Сарцані, Тревізо та Римі були справжні бойовища. Вся відповідальність за поразку робітництва падає на різні партії, що вважали фашизм за явище тимчасове, закликали зрестися змаганням, терпеливо чекати і врешті дійшли до гасла „пасивність-геройство“.

Але треба також не забувати про ті утиски, що зробили опір мас неможливим. Їх можна формулювати так:

1. Втручання поліції та збройної сили держави на користь фашизму.

ФАШИЗМ

2. Роззброєння революціонерів та озброєння урядом фашистів.

3. Нечуваний переслідування та арешти, з одного боку, та повна безкарність фашистів з другого.

4. Одночасний натиск з боку власників: звільнення та бойкот, що породило голод у робітничих лавах, примусило їх емігрувати та зрестися боротьби.

5. Наступ „чорносорочників“ не лише проти самих робітників, а й проти їх родин та знайомих.

6. Помста в формі руїни цілих сел, де з руки фашистів загинув хоча б один фашист.

7. Нечуване насильство, підпад будинків, убивства.

менше виявлення боротьби в покороєній місцевості.

На початку листопада 1926 року, після четвертого замаху на Мусоліні, хвиля терору силою й розмахом перевищила все, що було досі. Раніш терор, жевріючи час від часу в різних місцевостях Італії, ніколи не захоплював її цілком. Але листопадова кривава хвиля була всеіталійська. Чотирі дні по всій Італії панували найжорстокіші звірства. В'язниці й без того переповнені, на 22 жовтня—коли мали вступити в Рим фашисти—були вщерть набиті політв'язнями.

Треба зазначити, що завжди перед якимсь урочистим святом, чи то перед якоюсь важною демонстрацією, по всіх містах заарештовуються всіх, кого вважають за ворога фашизму.

Спід цього „попереднього“ арешту в'язнів звільняють через один-два тижні. Але нерідко біля виходу з в'язниці їх чекає відділ фашистів, що кидається на них і б'є. В листопадові дні вбито декілька сот, ранено декілька тисяч, погромам та пожежам не було числа.

По деяких містах, наприклад, у Мілані, всі чотирі дні фашисти носились по вулицях на грузовиках і як божевільні стріляли на всі боки, вбиваючи мирних мешканців.

Окрім того, фашизм скористував болонський замах, щоб дати нові закони та розпорядження репресивного характеру. Ось вони:

1. Встановлення смертної кари за політдіяльність, за бунт, за змову проти держави, за підготовку її.

Хто знає, як італійська поліція утворює ці змови, зуміє ввесь жах цього закону.

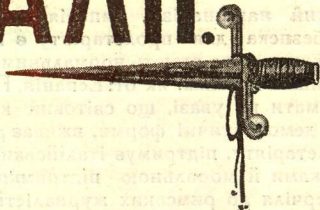
2. Видання закону, що загрожує 10—15 роками ув'язнення за приналежність до партії, що прагне знищити уряд.

3. Розгін усіх політичних партій. Рядового члена за відмову якусь з них карається ув'язненням від 2 до 5 років, а того, кого визнано за організатора—від 3 до 10 років.

4. Видання закону проти політемігрантів. За розповсюдження за кордоном відомостей, що їх фашистський уряд визнає за неправдиві та що мають на меті зменшити престиж Італії за кордоном, закон встановлює кару 5—10 років ув'язнення,

В Римі закін-
дес в справі
Фашистський
лив такий
джено до
ного ув'язн
і Роведо—
ув'язнення
18 років;
до 16 років
рані—до
Дзамбоні
і Джидоні—
ченим на
на вибори
кари підсуд
ція—
Крім того
до штрафу
Альфані
виправдан

ІТАЛІЇ.

позбавлення італійського громадянства з конфіскацією майна.

5. Встановлення особливого трибуналу з 4 офіцерів фашистської поліції на чолі з генералом.

6. Закон про адміністративну висадку осіб, небезпечних для держави, на далекі острови Середземного та Адріатичного моря.

поперевести його в життя, в кожній провінції утворено комісію, де обвинувачений не має права боронитися. На руках самого Мусоліні. Заслані живуть в жалких та моральних умовах, у дворових тюрмах, де римляне тримали полонених. Прогулки дозволяється на спеціальній невеликій території острова.

Майже повне позбавлення волі, невпинний нагляд фашистської міліції, що змушується як може,—така доля цих бідолах. Усіх політзасланців в Італії тепер 1500.

7. Поширення закону про нагляд за політичними, рівняючи їх, таким чином, до вбивць, паліїв, грабіжників та злодіїв. Той, що підпадає під нагляд, не має права переїхати місто, де він мешкає, без дозволу поліції, куди він мусить щотижня приходити на реєстрацію. Він не має права ходити до кафе, театру, кіно і взагалі ніякого громадського місця. Він не має права виходити вночі з дому від заходу до сходу сонця, навідувати знайомих і навіть їздити трамваем. Цей закон стосується тих, кого „народні поговори“ проголосили небезпечним для порядку, щоб-то на революціонерів, або просто на антифашистів.

Що до політичних, то цей закон дає право поліції вживати всіх заходів, що вони вважають за потрібні, залежно від особи піднаглядного та від вимог оборони держави.

Окрім тих, що підпали під ці закони, по тюрмах Італії сидять тисячі іноземців. Домашні труси—звичайнісіньке явище. Іноді поліція змушує трус у цілому робітничому кварталі. Швейцар кожну дошку допомагає тепер поліції та мусить що дня робити про мешканців будинку. Ось ті умови, що в них переживають італійський пролетаріят та широкі кола населення Італії, почув гнути своїх спин перед свавіллям фашизму.

уваження фашизму, його розвиток та наслідки

за який фашистський осередок в Італії створили „ардити“, що повернулися з війни. З них під час війни гуртувалися особливі відділи для найжорстокіших та нейганебішніх вчинків проти ворога. Ці „ардити“, що їх переважно вербовано з синів буржуазії, забезпечували собі в таких відділах гарний економічний стан. Після війни вони де-класувалися—це й спонукало їх шукати грошей та авантур.

Перший фашистський осередок засновано в сере-

дині року 1920; він висунув таку демагогічну, на перший погляд навіть доволі революційну програму:

1. Великий податок з капіталу, прогресивний податок вщерт до визиску багатства.
2. Конфіскація маєтків у всіх релігійних громад.
3. Ревізія всіх військових угод у справі постачання.
4. Великі податки зі спадщин.
5. Скасування монархії та проголошення республіки.

Під кінець 1920 року, по ліквідації революційного руху, фашизм починає вбирати в себе широкі шари дрібної та середньої буржуазії, міської та селянської, і набуває масового характеру. Наслідком післявоєнної дорожнечі та інфляції дрібна буржуазія розпадається. Широка пропаганда склала відповідальність за це на робітничу класу, що домогалася підвищення зарплатні та підвищила тим ціну на предмети повсякденного вжитку.

Дрібна селянська буржуазія, навпаки, робилася заможнішою під час війни й після неї. Безземельники та орендарі прагнули стати власниками, купуючи землі на свої гроші, надбані за час війни. Вони вороже ставилися до поземщиків, що домогалися підвищення зарплати та дуже вигідних контрактів. Фашизм виглядав тоді, як партія дрібної буржуазії. Але, не вважаючи на те, фашистський апарат фінансували великі банки, промисловці та великі землевласники. Вони допомагали фашизмові розвиватися під брехливими гаслами дрібної буржуазії, впевнені в тому, що в разі потреби фашистська організація стане до їхніх послуг. І дійсно, взявши владу, фашизм яскраво виявив себе як прибічник великого капіталу та виступив проти пролетаріату й дрібної буржуазії. Всупереч своїй програмі, в 1920 р. фашистський уряд одверто заявляє про централізацію капіталу. Всупереч обіцянкам конфіскувати військові надприбутки, вони забрали назад уже ухвалений та затверджений парламентом закон про спеціальний податок на військові прибутки.

Податок з капіталів міністер фінансів вважав за неправильний захід і пропонує зменшити всі податки на великий капітал. Тоді обіцяли великий податок із спадщини, тепер, навпаки, касується всякий податок з них і колишню обіцянку оголошується як ворожу фашизмові.

В 1920 році фашизм мав революційну програму, тепер його оголошується оборонцем монархії, а водночас ставиться вимогу, щоб король був слугою та співником фашизму. Колишній обіцяв конфіскувати церковні багатства—тепер він шукає підтримки в Ватикані та видає закони, сприятливі для церкви та релігії. Фашизм стояв у 1920 р. на сторожі інтересів дрібної буржуазії, тепер, навпаки, з підвищенням податків та збільшенням утисків становище її дуже погіршало.

В 1920 р. на фашизм дивилися люди розумової праці, як на одинокую силу, здатну забезпечити їм високу пошану, здатну оборонити їх від уявної загрози в бою робітників. Тепер їхній матеріальний стан значно погіршав. З університетів виганяють усіх учених, що не схилиються перед фашизмом та не стають його прихильниками.

Фашизм втягував до своїх лав незадоволених урядовців, а забравши владу, він поставив їх в умови постійного рабства, згіршивши їхній матеріальний стан.

Фашизм завжди ставився вороже до робітничої класи і робітники завжди були ворожі йому. Так з 50 тисяч міланської фашистської організації—лише 5% робітників. Який вплив мають фашисти серед робітників—показують вибори робітничих організацій. Скрізь фашистські кандидати одержують по декілька десятків голосів, у той час, як кандидати опозиції мають тисячі.

Перед лицем [такого явного антифашизму Мусоліні скасував вибори і тепер керівників признається з фашистської партії.

Економічний стан італійського робітника дуже сумний: коли вважати заробіток робітника в Лондоні за 100, то він у Філадельфії підвищується до 221 і в Італії спадає до 53.

З статистики бюлетеню Міланського міського самоврядування (цілком фашистського) прожитковий мінімум для родини робітника з 4 душ складає 268 лір на тиждень. І лише лінотиптисти, що їх оплачується краще, ніж інших друкарських робітників, заробляють більше. Всі інші категорії виробляють значно менше, ніж навіть офіційні фашистські статистики вважають за потрібне.

Італійський пролетаріят не має тепер змоги поліпшити свого стану. Особливий закон карає страйк 1—2 роками тюрми, а керівників його—5 роками.

Робітничі об'єднання, що їх створили фашисти, не мають вигляду класових профсоюзів. Робітники мусять вступати туди під загрозою лишитися без роботи. По таких об'єднаннях робітники не можуть обговорювати умов праці, членські ваєски стягаються з зарплатні.

Роль фашизму в міжнародній політиці

Ми не будемо говорити про міжнародну політику фашизму. Вона занадто відома, як політика провокації та агресивного імперіалізму й тому завжди утворює загрозу війни. Граючи в одну дуду з капіталістами, фашизм державними засобами організував великий промисловий апарат, принісши йому в жертву дрібну та середню буржуазію. Але виробництво не має збуту. Можливість внутрішнього споживання в Італії що-раз менша. За браком чужоземних ринків настала криза, що де-далі дужче дає себе знати.

Фашизм чудово розуміє, що загине, коли не спроможеться розв'язати цю кризу. Звідси його провокаторська політика. Він намагається знайти ті комерційні вигоди, що їх Італія не спромоглася забезпечити собі за

війну, не зважаючи на те, що належала до гурту держав переможців. Розгляньмо ширше ту роль, що її відіграє фашизм у світовій реакції.

Скрізь і всюди всі реакційні рухи називають фашистськими. З погляду антипролетарського значіння та оборони капіталізму воно так і є. Але своїми методами, силами і соціальними шарами, що виступають у боротьбі, італійський фашизм є зразок реакції і приклад, що має своєрідні характерні риси.

Його своєрідність ось у чому:

1. Збройний капіталістичний напад не тільки репресивними органами держави, але й спеціальною організацією (фашистською міліцією), що утворилася поза легальними формами й характеризується розбишацькими нальотами.

2. Жорстокість до ворогів і до всіх, що боряться проти нього та не тільки до ворогів, а й до їхніх родин і близьких, грабінництва, підпали то що. Утиски проти тих, кого мають за антифашистів, навіть проти цілих колективів: підпали сел, грабування цілих міських кварталів. Можна сказати, що фашизм вживає проти робітництва метод колоніальної війни у власній країні.

3. Фашистські ватажки карають на горло тисячі революціонерів без усякого суду, лічкують, знущаються над ними. І за все це, ані вони, ані державний уряд не відповідають. Уряд, навпаки, після якихось жахливих репресій грає комедію, втручаючись наче б то, щоб забезпечити лад та запобігти лічкуння, настановлює нові реакційні закони та ними вражає не тих, хто винен за ті вчинки, а тих, хто потерпів.

4. Політика виключно в руках великих капіталістів і окремої категорії промисловців (металургічної та військової промисловості), а тому процвітає визиск робітництва, селянства та середніх мас.

5. Лютий націоналізм, імперіалізм та постійна примара війни. Небезпека для пролетаріату є в тому, що ці методи розповсюджуються та стають нормальним засобом боротьби капіталу й по інших країнах, як от: Іспанія, Польща, Балкани, Литва.

Треба мати на увазі, що світовий капіталізм, навіть там, де панують демократичні форми, вживає різних засобів боротьби проти пролетаріату, підтримує італійський фашизм та допомагає йому позиками й моральною підтримкою. Згадаймо недавню промову Черчіля до римських журналістів. Черчіль заявив про свою прихильність до фашизму та запевняв, що і в самій Англії фашизм може зробитися крайнім оборонним та наступним засобом капіталізму. Ось чому треба дивитися на італійський фашизм як на базу та школу світової реакції.

Знищити той центральний осередок реакції й капіталістичного нападу—ось проблема, що мусить сильно цікавити пролетаріат усього світу.

Справа тут стосується не лише рятунку італійського пролетаріату, а й визвольної боротьби проти капіталізму взагалі. Широкі маси всього світу мусять об'єднатися під галом:

Геть фашизм!

Геть капіталістичні напади!

Геть імперіалістичні війни!

Марабіні

ПРОТИ БІЛОГО ТЕРОРУ, ПРОТИ ЗНУЩАННЯ ФАШИСТСЬКИХ БАНД З РОБІТНИЧОЇ КЛАСИ В РЕАКЦІЙНИХ КРАЇНАХ — ДАЙМО ДРУЖНЮ ВІДПОВІДЬ: ВСІ ДО ЛАВ МОДРЧУ

Баварські товариші з робітниками харківського велосипедного заводу ім. Г. І. Петровського

ПОЛЬСЬКІ ФАШИСТИ ЗНУЩАЮТЬСЯ

ЗАКІНЧИВСЯ інсценований польською шляхотою процес над білоруською Громадою. Протягом 3-х місяців продовжувалась ця „комедія“ знущання класової буржуазно-фашистської юстиції над білоруським народом захопленої частини Білорусі.

Перед шляхетським судом було поставлено 57 товаришів, найкращих представників білоруського народу, між ними ж і вибранці його — п'ять депутатів польського союму.

Процес розпочався 23 лютого у м. Вільно — його облюбу-

вала буржуазія велико-панської Польщі для розправи з представниками трудящої Білорусі.

Оскаржені складають лише частину всіх ув'язнених, заарештованих в цій справі. Їм усім закидають замах на непохитність „Велико-панськ. Польщі“, зв'язок з Білоруською Соціалістичною Радянською Республікою та з СРСР.

Польський Мусоліні — Пілсудський з своїми прихвостнями ще раз наважився на провокацію, що подібної до неї не чувано й за часів середньовічного варварства. На лаву підсудних кривавої буржуазної „юстиції“ посадили без вини винних представників трудящих, аби під прикриттям правосуддя учинити злочинну розправу з небажаним елементом. В особі підсудних фактично треба вбачати увесь трудівничий люд західньої частини Білорусі.

Коли розглядати національний склад населення теперішньої Площі, то побачимо, що на нац. меншість припадає 30,5%. Цю масу польські правителі хочуть за всякий коштів „полонізувати“ на всі 100%, гадаючи таким чином утворити найсприятливіші умови для розвитку буржуазної Польщі та для забезпечення визиском не-нажерливої утроби її панівної класи.

Таке поне- вір'я падає не лише на білоруську людність, що волею історії попала під чобіття маршала - сатрапа Пілсудського, а й на всі інші народи, от як: українці, литовці, німці. Всі вони живуть під неймовірними утисками, під страхіттями терору. Панський канчук, тюремні грати, шибениці, масові розстріли — ось з чого складається „почесна“ сторона та охорона панського владарювання.

Годі говорити не тільки за сякі-такі політичні права, а навіть за найменші організаційні заходи з метою культурного саморозвитку —

на всіх, хто наважується цей поважний, непохитний режим порушити, чекає лиха доля, немилосердна розправа.

Отже не дивно, що ті „роскоші“ панського режиму впадають на найкращих представників пригніченої нацменшости, бо кому ж як не їм, дбати за культурне й економічне життя свого народу. Дійшло до того що підчас останніх виборів до польського союму бували навіть, за всіма правилами фашистських теорій, убивства зза кутка.

Отакі події криються за „демократичною“ вивіскою, що з неї так пишаються польські державники. Там поряд з законом, що проголошує скрізь і всюди „недоторканість“ депутатів союму, любенько собі існує і злочинне беззаконня, воно дозволяє і тепер підчас процесу судити її найкращих представників, що волею народу пішли до союму боронити права трудящих. П'ять таких депутатів союму беззаконно закинута за мурі польської „охранки“.

Буйний зріст та розвій Білоруської громади дуже стурбував похотливу Польську буржуазію і вона напружила всю свою силу, щоб знищити небезпечного ворога. Ось як поводить себе Польща з нацменшостями, коли вони претендують на життя.

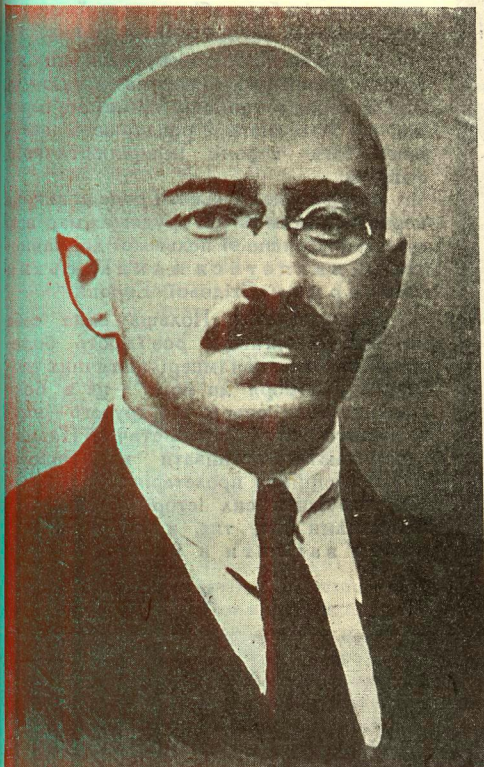
Перед розгромом Громада об'єднувала в своїх лавах понад 100 тисяч членів, вони групувались в окремі організації на периферії та розкидали мережу осередків на увесь простір окупованої Західньої Білорусі.

Усього на обліку було біля 2000 організаційних одиниць з пересічним складом кожна 50—60 членів.

Існування Громади дуже уціпило муляло очі польським поміщикам. Їм здавалося, що обурливий настрій селянства проти поміщицтва являється продуктом Громади, яка до того ж і дуже таки настирливо чинила перешкоду колонізаторській політиці білогвардійської Польщі, бо остання загосподарювала на завойованих „кресах“, наділяючи землею своїх вчорашніх заслужених бойців-білогвардійців (політика, що нагадує нам династію Романових з їх методами закріплення земель).

Розглянемо конкретні дані та як виглядає з них та частина білоруського народу, що перебував по той бік СРСР. Перед нами повстає точна, цифрова статистична картина.

Загальна кількість білоруського населення по чотирьох воеводствах (Польському, Новогрудському, Білостоцькому та Віленському) значно перебільшує число, що його подає офіційний перепис 1921 року а саме—1.750.000. Більш ніж 75% всього білоруського населення це—хлібороби-селяне та батраки-наймити, останні 25% припадають на міське населення, от як: робітники, ремісники, трудова інтелігенція, а також не значна частина буржуазії, що навряд чи складає 1/2% міського населення. У зв'язку з тим, що за останній час сільське населення відчуває великий земельний голод, чимала його частина

т. Тарашкевич

т. Метла

т. Михайловський

щороку перетворюються в батрацтво та пролетаризується, ідучи по роботу в місто. Але для „Речі посполітої“ брак землі не заважає, вона як єсть цю частину країни і обрала, як головну, для колонізації, розпустивши над нею „одноголавого орла“. Таку розбишацько-насильницьку лінію взято польськими влада-рями що до нацменшостів.

Насильницька колонізація запроваджується по білоруських землях дуже, настирливіше, нахабніше, ніж то діється по українських та німецьких захвачених місцевостях.

Але вікові природні корні глибоко запосідають в народніх товщах і не завжди бувають гарні наслідки по спробі їх вирвати. Даремно береться за це Пілсудський, та його компанія політичних недоробків — скалки твердолобих лондонських імперіалістів, що даремно ламають свої „гострі“ хижацькі зуби та тупі мізки над перефарбуванням і перетворенням всього і вся на польську масть.

Тими заходами, що їх практикує Польща в особі її державних мужів (колонізація, полонізація, терор, провокаційні і судові процеси, та всякими іншими утисками—репресіями не можна перефарбувати, переробити культуру, побут та зупинити її розвій чи то змінити природний ґрунт під ним штучним.

т. Волошин

Це давно б уже треба знати представникам польської держави з власного досвіду під російським царатом.

Білоруський народ ще за часів старого царського лихоліття надбав великого досвіду у боротьбі за своє визволення та розкріпачення і немає жодного сумніву, що той досвід пригодиться йому на практиці в боротьбі проти своїх нових сьогодняшніх катів великопанських.

Польські Креси з окупованими землями українців, білорусів німців та інших народів—це живі організми народів, що їх кляють і роздирають пазурами хижі ворони імперіалістичного фашизму.

Процес Білоруської Громади викрив перед широким світом трудящих мас всю суть сьогодняшньої польської державности, що являється жандарським плацдармом Східньої Європи.

Великопанська Польща сама себе поховала. Її організм роз'їдають божевільні перспективи імперіалістичних тенденцій „від моря до моря“—це з боку політики зовнішньої. А з другого—внутрішнього боку імперіалістичній Польщі допомагають догнивати нацменшості та революційний пролетаріат. Вони волею порушних сил історії будуть могильщиками для тих, хто їх хоче тепер загнати в могилу.

В. Летичевський

Демонстрація в Житомирі

ГОРДА ЯГДЕ

Оповідання **Конрада Берковіча**. Переклад з англійської **Осв. Бургардта**

Закінчення. Початок див. № 23 „Всесвіта“

КУРГУЗ знайшов Ягде на килимі. Вона курила кальян, а побачивши його, зразу ж вийняла з рота чубук. Кинджал з перламутровим держачком лежав коло неї.

— Ти мене, Ягде, не турбуйся. Такі, як я, кинджалів не бояться,—сказав він, дивлячись їй просто в вічі.—Я скинув уауття перед порогом. Сьогодні не маю наміру провести з тобою ніч. Прийшов лише сказати тобі, щоб не сміла обрезать мій нарід так, як образила його сьогодні. Я ватажок свого племені та ще й до того твій чоловік. Я все сказав.

Ягде звела на нього очі. Лице його було спокійне, але вона почувала, що в душі у нього буря. Спокійно він кілька раз потяг із кальяна, а потім попростував до дверей.

— Поганий з тебе купець, Кургузе Мегмете. Пропадє твоє золото. Сандер Суліман приїде по мене і забере мене.

— Хай я навіть програю в цій справі, та не мінці моїй про це язиком лопотати. Хай пошле тобі Алах мирний сон,—сказав Кургуз і зник за дверима.

Минуло ще кілька днів, ватажок майже ніякої уваги не звертав на свою жінку. Ягде стежила за кожним його кроком. Вона спостерігла, що має він необмежену владу над своїми людьми. Його слово було закон, кожний рух—наказ. І кожному його слову надавав ваги його величний спокій. Вона спостерігла дивну економію сил у всіх його рухах і надзвичайну енергію, спритність та хуткість у всіх його вчинках. Вона все чекала, що він прийде здійснити свої права на неї, і що раз, коли він заходив до покою, вона коло себе клала кинджал.

Але Кургуз цілими днями працював разом з іншими чоловіками і заходив лише вечорами—покурити кальян перед сном. Він майже не розмовляв з нею, тільки іноді, боячись осінньої лихоманки, застерігав, щоб не пила багато води, або давав їй

пораду, яким зіллям приправляти пілав. Ягде ображала жінок, а тому вони її оминали. Минуло ще кілька тижнів, і вона вже забувалася за кинджал, коли до покою заходив Кургуз. А коли він виходив, ані слова не промовивши і не зробивши аніякої навіть спроби обняти її, острах Ягде змінився тривогою. Вона себе питала, невже її краса вже не вабить до себе чоловіків.

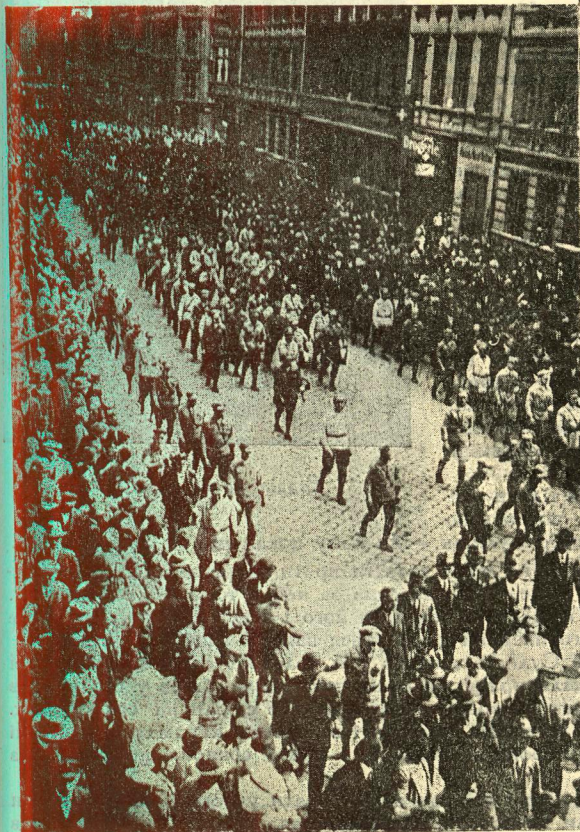
Він же заплатив за неї шістьсот дукачів, а тим часом вона для нього ніби ніщо. Невже вона втратила всю свою вроду? Їй хотілося, щоб він дав їй на волю вибрати. Але він не давав

нагоди. Вона дивувалася, чого це вона тепер більше думає про Кургуза, ніж про Сандера Сулімана. Сандер був молодий і вродливий, але силою не міг він міряться з Кургузом! Досить було ватажкові підійти до коня, як гої враз угамовувався, почувавши його надзвичайну силу.

Спочатку Ягде тільки раділа і нишком дякувала Кургузові за таке його відшестення до неї, але згодом повна його байдужість почала їй здаватися зневагою. Їй уже хотілося, щоб він домагався своїх прав на неї. Вона сподівалася й чекала. Вона, розуміється, буде себе захищати. Але він такий дужий, у нього такі міцні руки, такі широкі плечі.

Та він і далі не звертав на неї ніякої уваги. А тим

IV З'їзд „ЧЕРВОНОГО ФРОНТУ“ В БЕРЛІНІ

Вгорі—проводирі червоних фронтовиків т.т. Ернест Тельман і Вілі Леон. Ліворуч—демонстрація червоних фронтсвиків по вулицях Берліна. Праворуч—піонери підчас свята червоних фронтовиків у Люстгартені

Фото „Рата“

часом заплатив за неї шістьсот дукачів! Невже йому вже стала до вподоби інша, краща за неї?

І ось одного разу її поїняло божевідне жадання втекти звідси, повернутися в своє село до батька, до Сандера Сулімана, до чоловіків, що запобігали її ласки і стежили за кожним її кроком.

Ягде скористалася з хвилини, коли Кургуза не було вдома. Вона засідала коня і подалася геть із села. Проскакавши чвалем кілька верстов, вона спинилася, наслуховаючи, сподіваючись погони. Але на шляху нікого не було видно, і, приклавши вухо до землі, вона не почула тупотіння копит.

— Гаразд, — подумала вона — значить він іще не помітив, що я втекла. Ще трохи, і йому тяжко буде мене наздігнати.

Через дві години вона знову спинилася, щоб дати відпочити коневі. Але знову не було ніяких ознак, щоб за нею хтось гнався.

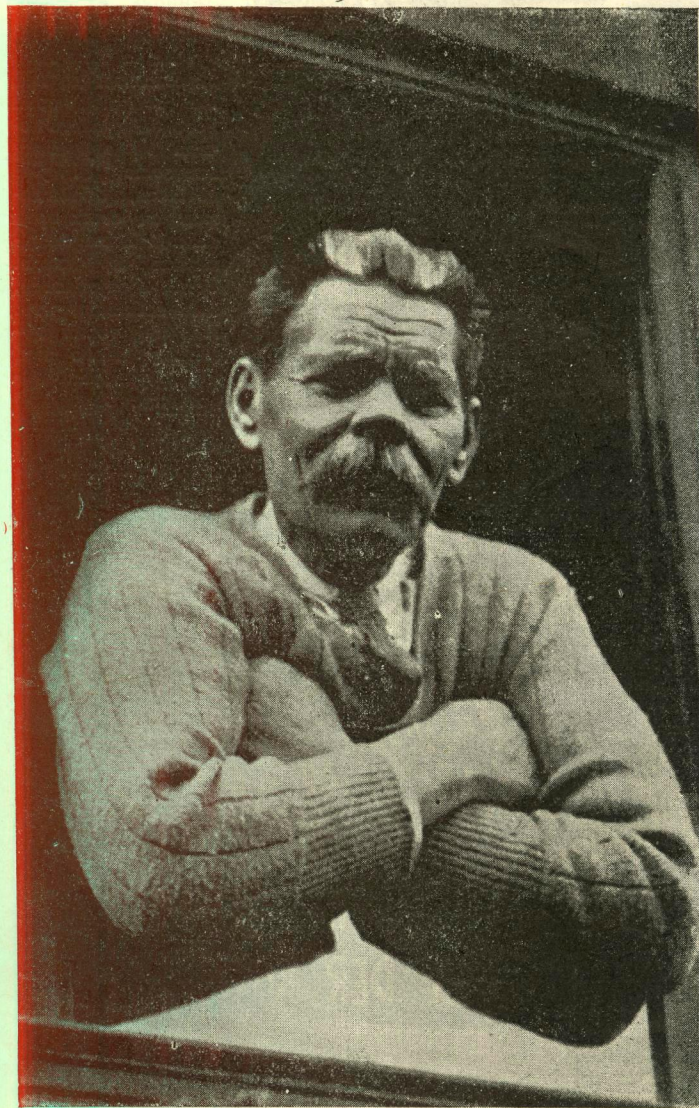
— Тепер він уже напевно побачив, що пропав його кінь, — подумала вона. Наслуховаючи, озиралась, напружено чекала.

Втретє зупинилася; їй уже хотілося, щоб він її був наздігнав, примусив повернутися. Але він немов би забувся за неї. Якби хоч трохи любив, то давно б уже наздігнав!

Спустивши поводдя, вже їхала повагом; що далі від'їздила від села Кургузового, то більше жалувала, що втекла.

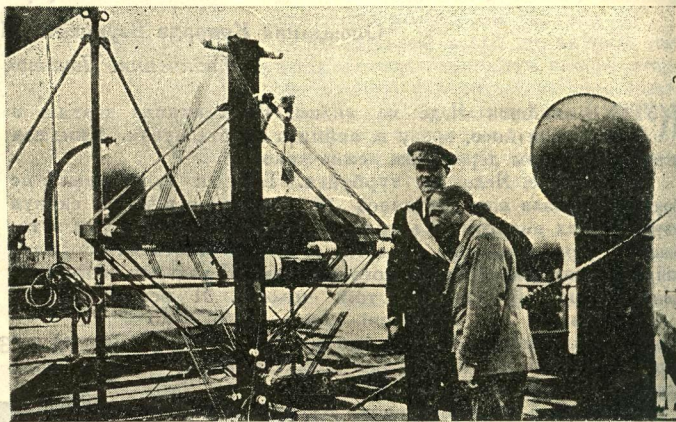
Там, де дорога повертала вбік, їй раптом почулося тупотіння копит, і вона враз пустила коня чвалем. Сказала собі не піддатись. З пів години проскакавши, знову стала наслухатись: але тільки тупотіння власного коня віддавалося відгомонам у повітрі. Ні, він за неї зовсім не думає; якби думав, то вона не була б на дорозі сама. Давно б її наздігнав! Вона їхала ввесь

Фото "Ратау"

О. М. Горький

„Рус-фото“

Пароплав „Сіта ді Мілано“ — база для експедиції Нобіле. Зараз її направлено розшукувати експедицію, що вилетіла на дирижаблі „Італія“ на північний полюс. На фоті — Лейтенант Джовані та інженер Парвуд

день, а надвечір, коли місяць зійшов, збочила на стежку, що вела до їхнього села. Але серцем вона не раділа, що швидко побачить Сандера Сулімана.

Ягде зіскочила з коня і, обличчям припавши до мокрої трави заплакала:

— Він зовсім забувся за мене! Йому байдуже!...

Коли в селі погасли останні вогні, вона під'їхала до батькової хати.

На другий день уранці вже знало все село, що Ягде повернулася до батька, що досі ще ходить без покривала, досі ще дівчина. Сандер Суліман навідався до неї.

— О Ягде, моя горда красуньо! — скрикнув він.

Але Ягде враз його перепинила.

— Ти знаєш, що тепер буде, — мовила вона. — Кургуз Мегмет явиться сюди зі своїми людьми, щоб силоміць мене забрати.

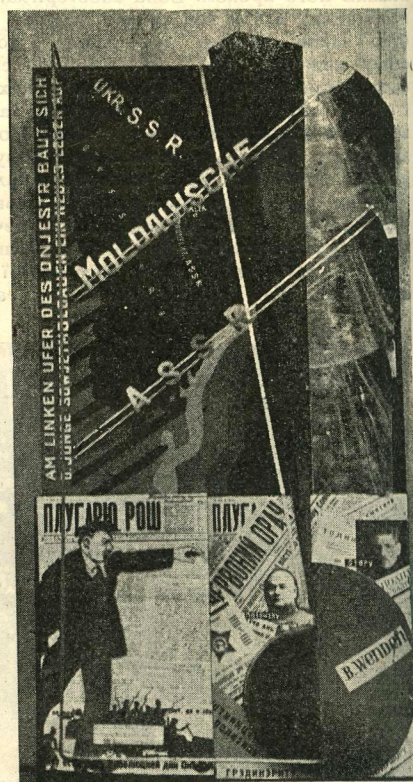
— Хай тільки наважиться! — погрозово сказав Сандер Суліман. — Ми йому покажемо, де раки зимують.

— Нічого не можу сказати проти Кургуза Мегмета, — сказав батько Ягде. — Він заплатив за неї, а тому може її забрати. Якщо тобі пощастить подолати його і всю його орду, то Ягде і жінки його племені дістануться вам, як здобич. Я сказав!

Сандер Суліман скликав усіх чоловіків свого племені. Всі вони покидали працю на полі, позаганяли сиків у стайні і — ніг до голови озброєні — незабаром уже сиділи на своїх конях. Старовинні мушкети, ятагани і величезні кинджали, довженні pistoli за широкими поясами і важкі сокири, що звисали з кульбак.

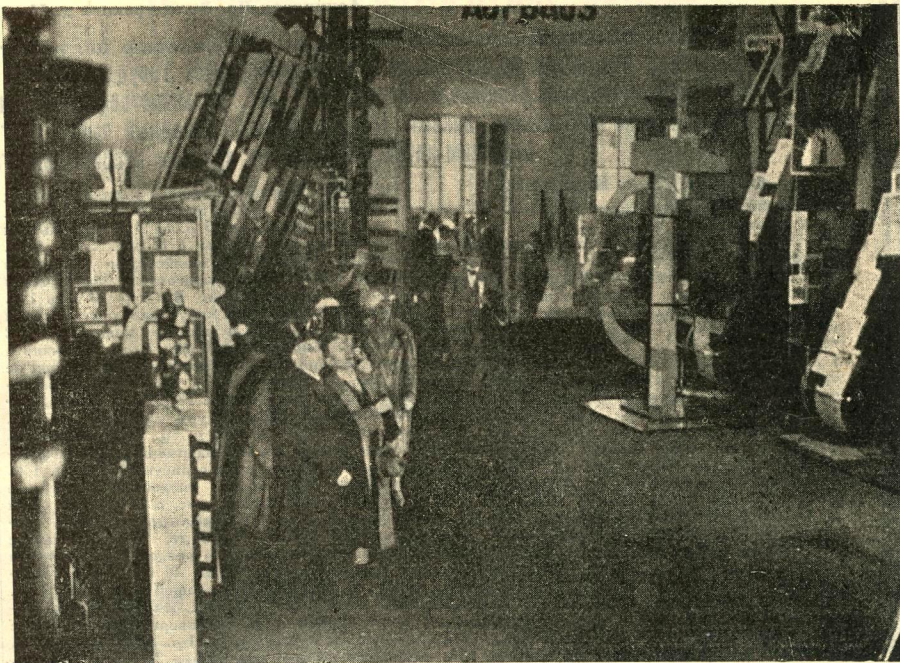
Жінки, діти і всі, хто не міг брати участь у бої, оточивши вояк, давали їм поради, кричали, лаялись. Де-хто з чоловіків стріляв у повітря і, вимахуючи сокирою, випробовував свою зброю. Коли всі вже у зборі були, дві сотні вершників, з Сандером Суліманом на чолі, сім раз об'їхавши навколо Осmano-

ВИСТАВКА ПРЕСИ В КЕЛЬЧІ

Відділ преси АМСРР

ВИСТАВКА ПРЕСИ В КЕЛЬНІ

Частина павільону Радянського Союзу

ВИСТАВКА ПРЕСИ В КЕЛЬНІ

Діаграма. Радянська преса робітниць та селянок

гордо сказав Сандер Суліман, під'їхавши до хати Ягде, де вона, чекаючи, сиділа біля вікна. Гучно засміялась вона в відповідь.

Кургуз Мегмет боїться?!

Погано ж його знають!

Він сам один здолає знищити всіх. Вона цього певна. Він просто не хоче за неї змагатися. Вона йому не потрібна. Він ані трохи не думає за неї і ще менше цікавиться золотом, що за неї заплатив.

Все село було стрівожене. З дня на день чекало битки. Але Кургуз не з'являвся, і Ягде почала боятися, що стануть усі з неї глузувати. Навіть Сандер Суліман не кохатиме її так, як раніше.

Хто нею буде цікавитись, коли навіть власний чоловік її зрікся!

А тим часом, якби хотів, то міг

би змагатися за неї. Вона сама бачила, як він на землю кидав биків, немов тих ягнят.

Поруч нього Сандер здавався їй таким маленьким, нікчемним. Вона дивувалася, як це вона могла думати, що кохав його.

І ось одного ранку, коли Ягде вже втратила надію, що Кургуз приїде по неї, постукав він у двері Османа Алі.

Вгледівши його, Ягде страшенно зраділа, але радість її була передчасна. Вона побачила, що прийшов він пішки, неозброєний.

Батько Ягде, побажавши гостеві миру й щастя, подав йому воли, щоб той оживив собі обличчя, перед тим як увійти в хату.

Чоловіки, сівши на килимі, почали розпитувати один одного про здоров'я, а Ягде, сховавшись за фіранкою, уважно прислухалася до їхньої розмови.

Довго обидва ватажки допитливо дивились один одному в вічі, і нарешті Кургуз Мегмет сказав:

— Османе Алі, я прийшов, щоб забрати свого коня. Того коня, що на йому поїхала Ягде.

— Твій кінь стоїть у мене в стайні, — відповів Осман Алі.

— Тоді я його заберу, бо мушу слішити додому. Дякую за гостинність.

Кургуз Мегмет з батьком пішли на стайню. Ватажок погладив свого коня, вивів його на подвір'я і з Османом попрощавшись скочив на сідло. Та ледве кінь зробив один крок, як ураз до нього підскочила Ягде, з покривалом на обличчі, і руками схопивши за босу ногу Кургузову, закричала так голосно, щоб усі її чули:

— Своєю доброю волею, Кургузе Мегмете, приборкувачу диких коней, своєю доброю волею ладна я за тобою піти, мій володарю. Візьми мене, бо інакше накладу я на себе руки.

Кургуз підняв покривало з обличчя Ягди і пильно подивився їй просто в вічі. Далі поміг їй скочити на сідло і погнав коня.

А тим часом чоловіки Османового племені з Сандером Суліманом, що плентався позаду, повертались до кинутої праці.

Коней своїх вони вели за повіддя, а мушкети несли дулами вниз, самі переможені й зневажені, і переможцем над ними був один неозброєний чоловік.

со скидкой
до

75%
до

У Д Е Ш Е В Л Е Н Н Ы Е К Н И Г И

Книжный магазин А. К. ГОМУЛИНА

Ленинград Пр. Володарского д. 57

со скидкой
до

75%
до

Лица выписывающие книги по настоящему объявлению получают бесплатно каталоги магазина. Магазин высылает все книги по каталогам и объявлениям всех государственных и частных фирм по существующим ценам. Пересылка по действительной стоимости. Заказы до 5 руб. высылаются наложенным платежом, свыше 5 руб. при задатке, мелкие суммы можно почтовыми марками. Магазин имеет громадный выбор книг свыше 20.000 названий по всем отраслям науки и знаний. На запросы просим прилагать марку.

ФИЗКУЛЬТУРА, МЕДИЦИНА

Бирзин и Гриневская. Руковод. по врачебн. контролю за физич. развитием с рис. и таб. 25 г. вместо 1 р. за 75 коп. **Вонзблейн и Кутейников.** Руковод. по легкой атлетике с рис. 25 г. в. 1 р. за 60 к. **Вопросы физич. культуры,** под ред. Эйгера и Симонова 25 г. в. 1 р. 50 к. за 75 к. **Золотухин.** Систематич. анализ элементарн. движений человеческого тела. Альбом с 72 илл. 25 г. в. 2 р. 50 к. за 1 р. 50 к. **Ковзан.** Руковод. для рабочих и красноарм. спорт. кружков с 31 рисун. 24 г. в. 85 к. за 60 к. **Коган.** Основы биомеханики физических учений и механич. поврежд. при производствах 26 г. в. 2 р. 20 к. за 1 р. 50 к. **Короновский и др.** Полный справочник по физкультуре с рис. 25 г. в. 2 р. 50 к. за 2 р. **Москвич.** Путеводитель по Кавказск. минеральным водам с рис. и карт. 23 г. в. 1 р. за 75 к. **Покровский.** Руководство к вскрытию трупов для начинающих 01 г. в. 1 р. 50 к. за 1 р. **Правдолюбов.** Фабрика здоровья и гармоничек. развития (Популяр. легкая атлетика) с рис. 24 г. в. 1 р. 20 к. за 80 к. **Прохоров.** Руковод. по устройству буера 25 г. 20 к. **Разумовский.** Основы физич. развит. и укреп. организма с 8 рис. 26 г. 30 к. **Семашко.** Пути советской физкультуры 26 г. в. 75 к. за 50 к. **Смоленский.** Простейшие способы исследования и оценки доброкачеств. съесных припасов, напитков, воздуха, воды, почвы, жилища, освещ. матер. и пр. с 121 рис. 09 г. в. 5 р. за 4 р. **Собединский и др.** Физическое оздоровление и воспит. молодежи; основная часть с рис. 25 г. в. 1 р. 50 к. за 1 р. **Spaeth.** Умич. и микроскопич. анализ мочи с 91 полнит. 13 г. в. 3 р. 50 к. за 2 р. 50 к. **Тихомиров.** Учебник фармакогнозии 2 тома 157 рис. в. 6 р. за 5 р. **Федерольф.** Личная гигиена рабочего, как жить—чтобы быть здоровым 26 г. 15 к. **Физическая культура** зимой, под ред. Кальуса 25 г. в. 45 к. за 40 к. **Футбол.** Правила игры 25 г. 20 к. Также более полн. 80 к. **Целительные силы организма.** Очерк органотерапии 26 г. д. 50 к.

НАУЧНЫЕ КНИГИ, СЕЛЬСКО-ХОЗ., ЕСТЕСТВОЗН., СЛОВАРИ, УЧЕБНИКИ

Агафонов. Настоящее и прошлое земли Общед. геология и минерал с многочис. рис. ч. 1 26 г. 5 р. 25 к. ч. 2 4 р. 75 к. за две ч. ч. 7 р. **Александров.** Мой аквариум и его обитатели, устройство, разведение и уход с рис. 13 г. ч. 50 к. **Боредунус.** Бабочки Европы. Описание собиране и определение бабочек и гусениц с 24 рис. в тексте без отд. таблиц в. 3 р. за 1 р. 50 к. **Броунов.** Руковод. для производ. и разработки наблюдений над погодой 22 г. 50 к. **Вейсман.** Лекции по Эволюционной теории с 93 рис. и 3 цвет. табл. 18 ч. в. 3 р. 50 к. за 1 р. 50 к. **Кайгородов.** Наши летние цветы с 16 крас. табл. 16 ч. в. 1 р. 25 к. за 1 р. **Горачин.** Земледельч. механика ч. 1 Основы теории землед. машин и орудий 22 г. с черт. 1 р. 50 к. **Егоров.** Вопросы удобрения почв 19 г. 75 к. **Запорожцев.** Руковод. по естествоведению 138 рис 13 г. в. 1 р. 70 к. за 1 р. **Золотницкий.** Аквариум любителя. Подробн. описание водных животн. и растений для аквариума, устройство аквариума, уход за ним и проч 327 полнит. 16 г. в. 6 р. за 5 р. **Иловайский.** Лошадь скаковая, верховая, рысистая, упряжная и тяжеловозная. Полный курс коневодства с лечебником 244 стр с рисунк. 2 р. **Кичунов.** Цветники и партеры. Устройство коров, клубов, работок, арабесок, цветочных и лист. групп с 118 рис. и отд. таб. 12 г. ч. 1 р. 75 к. **Краснов.** Курс земледелия с карт. 09 г. в. 6 р. за 4 р. **Кушлов.** Тренировка рысаков с 39 полнит. 15 г. в. 3 за 1 р. 50 к. **Линдсман.** Общие основы энтомологии 323 рис. 02 г. в. 4 р. за 3 р. **Лукиевич.** Подземное царство с 84 рис. 13 г. ч. 30 к. **Массовые таблицы и таблицы** сбега с рис. для березы. 150 стр. 1 р. 50 к., для сосны 50 стр. 75 к., для граба д. 75 к., для дуба (ильмовых пород и клена) ч. 1. Таблицы объема бревен 67 стр. 1 р. **Мессер.** Звездный атлас для небесных наблюдений 28 карт и 51 рис. 01 г. в пер. в. 5 р. за 3 р. **Неймайр.** Корни животного царства, введение в науку о происхожд. животных с рис. 19 г. 75 к. **Орлов.** Лесное хозяйство в Харьков. имениях Кениг-Н-ки с карт. 53 рис. и 6 черт. 13 г. в хорош. перепл. в. 5 р. за 2 р. 50 к.

Его же. С. Петербург. сахаро-рафинад. завод Кениг-Н-ки с 65 рис. 2 портр. 4 диагр. 12 план. 13 г. в хор. переп. в. 5 р. за 2 р. **Перельман.** Путешествия на планеты с 15 рис. 19 г. 50 к. **Феделин.** Руковод. к хозяйству и домовод. в вопрос. и отв. Обеды, приготова. кофе, чая и шоколада. Чистка пятен. Вм. 1 р. 50 к за 1 р. **Рукавишников.** Как живут животные. Очерки и картины из быта и нравов животных с 202 рис. 1 р. **Сабанев.** Рыбы России, жизнь и ловля с прилож. "Рыболовного календаря" с 491 рис. 11 г. в. 5 р. за 4 р. 50 к. **Сабанин.** Жизнь растений с 32 рис. 05 г. ч. 20 к. **Самборский.** Общедоступн. лечебн. домашн. животн. с 50 рис. 09 г. ч. 1 р. **Святский.** Певчие птицы, ловля, содержание, нравы и образ жизни певчих птиц с рисунк. 17 г. ч. 1 р. **Симонов.** Главнейшие съедобные и вредные грибы с 8 табл. аквар. рис. с натуры Е. Бем 89 г. в. 2 р. за 1 р. **Таблицы** объемов бревен. Также сосны. **Трибурт.** Метеорология с прибавл. новых данных о предсказании погоды по Классовскому с 54 рис. 05 г. д. 50 к. **Черняев.** Сушка плодов и овощей с 187 рис. 91 г. в. 2 р. 50 к. за 1 р. 50 к. **Ячевский.** Определитель грибов ч. II. Несовременные грибы с 288 рис. 17 г. в. 4 р. за 1 р. **Адамов.** Сборн. задач по высшей математике 22 г. 240 стр. 1 р. **Александров.** Что нужно знать, чтобы меньше тратить на электричество с 90 рис. в. 1 р. 75 к. за 1 р. **Альмединген.** Глина и фарфор с 34 рис. 01 г.—25 к. **Бастэн.** Французско-русск. словарь 94 г. в. 3 р. за 1 р. 50 к. **Биль.** Постройка дешевого крестьянск. дома с планом 18 г. в. 1 р. за 40 к. **Борейко.** Основы авиации. Руковод. для ознакомления с авиацией с 29 фиг. 17 г.—75 к. **Булатов.** Простые опыты с электричеством с 19 рис. 04 г.—40 к. **Вайштейн.** Справочная и записная книжка "Шахматист" 26 г.—75 к. **Васильев.** Элементарн. курс коммерч. вычислений 180 стр. 18 г.—1 р. **Викторов.** Учебник двойной бухгалтерии, элементарн. курс 18 г. в. 1 р. 80 к. за 1 р. 25 к. **Тот же** старший курс в. 2 р. 40 за 1 р. **Власов.** Пособие к наглядному изучению географии с 44 черт., 36 карт и 9 карт. 06 г. в. 1 р. за 60 к. **Герд.** Сборн. работ и ремесл. полезных для детей различных возрастов с 282 рис. 75 г. в. 2 р. 50 к. за 1 р. 75 к. **Глушков.** Немецко-русск. словарь по буровой технике 02 г.—30 к. **Грибов.** Современный автомобиль, устройство, работа управление и уход с 194 рис. 18 г.—1 р. 50 к. **Давыдов.** Начальная алгебра 22 г. в пер. Вм. 2 р. 50 к. за 1 р. 25 к. **Дебу.** Бондарное и колесное производство с 66 рис. 27 г.—40 к. **Дернов.** Что каждый должен знать о радио с 14 рис. 25 г.—40 к. **Ильин.** Основы машинного дела для начинающ. 19 г.—50 к. **Искусственная биология.** очистка сточн. вод с рис. 10 г.—50 к. **Карузин.** Руковод. по пластической анатомии вып. I. О размерах, росте и пропорциях человек. тела с рис. 21 г.—75 к. **Клаусе.** Словарь радио терминов 26 г.—30 к. **Козлов.** Атлас схематич. репетиционных карт, по географии Европы 12 карт. 13 г.—50 к. **Его же.** Dictionnaire Technique de marine française-russe et russe française 97 г. 530 стр.—1 р. 50 к. **Певцов.** Производство художеств. глиняных изделий (керамика) кустарно-промышл. и домашн. способом. Производ. мелких художеств. предметов с 98 рис. 03 г.—2 р. 50 к. **Поздненни.** Новый метод расчета трубопроводов вентиляц. и водных 15 г. в. 1 р. 75 к. за 1 р. 25 к. **Покровский.** Русская история в самом сжатом очерке ч. I и II с древн. времен до конца XIX века 23 г.—60 к. **Пуансо.** Начала статки 20 г. 214 стр.—1 р. **Ривнов.** Сжатый воздух на службе у человека с 44 рис. 23 г.—60 к. **Его же.** Жидкий воздух с 13 рис 23 г.—30 к. **Словарь** иностран. и политич. слов 24 г.—30 к. **Росман и Шиндт.** Иллюстр. курс франц. языка ч. I 18 г. в. 2 р. за 50 к. **"Русский в Испании"**. Самая простая и легкая метода для изуч. испанского языка—40 к. **Савельевой.** Вязание на спицах—20 к. **Сердобинская.** Опыты с водой 07 г.—40 к. **Цыгульский.** Систематич. пособие по проектиров. и расчету мостов 11 г. в. 3 р. 50 к. за 2 р. **Учет** электричества на службе человека 25 г. в. 80 к. за 60 к. **Что такое** детский объяснительн. словарь практич. знаний 900 г.—50 к. **Шансель и Гезер.** Практич. курс француз. языка ч. I 18 г.—75 к. **Шубин-мов.** Белый уголь и электричество с рис. 24 г.—45 к. **Шатье крестом.** Новые узоры, альбом ч. 50 к.

ИСТОРИЯ, ЛИТЕРАТУРА, ПЕДАГОГИКА И ПРОЧ.

Бецкий и Павлов. Русский рокамболь. (Приключ. Манасевича Мануилова) 25 г. в. 1 р. 30 к. за 1 р. **Битовт.** Редкие русские книги и летучие издания 18 века 05 г. 604 стр. в. 5 р. за 4 р. **Бунт декабристов.** Сбор. под ред. Оксман и Щеголева 399 стр. 26 г. в. 4 р. за 2 р. **Горфункель.** Десятичная библиотечн. система и ее применение в библиот. разлч. типа 20 г.—50 к. **Дево.** Осмысленное чтение 15 г. в. 75 к. за 50 к. **Деккер.** История развития ребенка. Очерк для родит. и воспитат. с рис. 11 г.—50 к. **Локк.** Мысли о воспитании и о воспитании разума 324 стр. в. 1 р. 50 к. за 1 р. **Марр.** Сборник практич. указаний по внешкольной работе с детьми 20 г.—50 к. **Маяковский.** Историч. очерк архивного дела в России 20 г.—1 р. **Паульсен.** Педагогика 304 стр. 14 г.—1 р. **"Пути творчества"**. Страница жизни и опыта одной эксперимент. школы 22 г. в. 1 р. 50 к. за 50 к. **"Россия и Запад"**. Истор. сборн. под ред. Заозерского 25 г. в. 1 р. 25 к. за 75 к. **Семашко.** О методах образования и законов развития души 05 г.—50 к. **Смирнов.** Свадебные обряды и песни, песни круговые и проходные. Игры Владимирской губ. Переславль-Залесскому уезду 22 г.—1 р. **Соловьев, Сергей.** Сочинения: История падения Польши. Начало русской земли. Древняя Россия и пр. 808 стр. в. 4 р. за 2 р. **Тарор Р.** Национализм 22 г.—40 к. **Фейдер.** Революция в России с 1825 г. по 1917 г. Декабристы—февральск. и октябрьск. революц. 359 стр. 25 г. 1 р. 30 к. за 75 к. **Холл.** Эволюция и воспитание чувства природы у детей 20 г.—40 к. **Шейн.** Современная Индия ч. I Туземное об-во 2) Туземная политика 613 стр. 13 г. в. 3 р. за 2 р. 25 к. **Шольц.** Недостатки характера в детском возрасте 14 г. в. 1 р. за 60 к. **Шпентлер.** Причинность и судьба (Заказ Европы т. I ч. I) 23 г.—1 р.

ДЕТСКИЕ, БЕЛЛЕТРИСТИКА И ХУД. ИЗД.

Андрусов. Рассказы мальчика 18 г. в. 1 р. 50 к. за 40 к. **Басов-Верхоицнев.** Венок Сказки 18 г. в. 2 р. 50 к. за 50 к. **Бессалько.** Алмазы востока с рис. 19 г.—50 к. **Беранже.** Песни 19 г. 80 стр. 30 к. **Береани.** Земля. Географ. описание и разск. из жизни земной поверхности 29 рис. 12 г. в. 60 к. за 40 к. **Гоголь.** сборник 54 рисунков к его произведениям—50 к. **Дмитриев-Кавказский.** художник. По средней Азии, записки с 199 рис. 94 г. в. 4 р. за 2 р. **Кольцов.** Полное собр. сочинений 18 г. в пер.—1 р. **Константинов.** Мадонны Леонардо-да-Винчи с рис. в. 1 р. 50 к. за 75 к. **Павлов И. И.** Гравюры (1886-921 г.) Кабинет гравюр Румянцевск. Музея 42 грав. 22 г.—1 р. 50 к. **Пушкин.** Руслан и Людмила 21 г.—25 к. **Ромэн-Роллан.** Трагедия веры 23 г. в. 1 р. 50 к. за 75 к. **Сборник пьес** для городских клубов 2 книги 24 г. в. 1 р. 80 к. за 1 р. 40 к. **Сервантес.** Дон-Кихот Ламанчский с рис. Дорэ—1 р. 25 к. **Синишер.** Пьесы 24 г. в. 1 р. 20 к. за 80 к. **Его же** Джимми Хиггинс, роман 22 г.—1 р. 25 к. **Степан-Кравчинский.** Царь-чурбан, царь-цапля 21 г.—50 к. **Его же.** Штундист Павел Руденко 19 г.—50 к. **Его же.** Домик на Волге и др. разск 19 г.—50 к. **Тетмайер.** Горные орлы. повесть 241 стр.—75 к. **Экспрессионизм.** сборник 26 г. в. 1 р. 40 к. за 1 р.

АНТИРЕЛИГИИ

Гольбах. Религия и здравый смысл 24 г.—75 к. **Долой** религиозный дурман! 25 г.—75 к. **Морозов.** Христос ч. I Небесные вехи земной истории человечества с рис. 543 стр. 24 г.—5 р. ч. II Силы земли и небес с рис. 693 стр. 26 г.—6 р. **О религии.** Христе и Пасхе 25 г.—1 р. **Рождины.** Золотая легенда. книга о святых мучениках 25 г.—1 р. **Резенов.** Против попов (очерки религиозн. борьбы XVI—XVII в. 2 вып. 14 г.—80 к. **Румянцев.** Пасхальная мифология 24 г.—1 р. **Степанов.** Благочестивые размышления 26 г.—45 к. **Третьяков.** Угасание Бога 23 г.—50 к. **Франк-Камедецкий.** Пророки чудотворцы. О местном происхождении мифа о Христе 25 г.—55 к.

В = С = Е = М

ГОСУДАРСТВЕННЫМ
КООПЕРАТИВНЫМ И
ЧАСТН. ОРГАНИЗАЦ.

**Запомните, что самые ЛУЧШИЕ
и ДЕШЕВЫЕ ЗЕРКАЛА**

имеются на вновь открытой государ-
ственной зеркальной фабрике

„Красный зеркальщик“

при Харьковском Комборме

Адрес: Дмитриевская 19, телефон 46-51

1-я В ХАРЬКОВЕ СПЕЦИАЛЬНАЯ
ЛАБОРАТОРИЯ

„ДИЕТИЧЕСКОЕ ПИТАНИЕ“

Натуральные, лечебные, очи-
щенные и профильтрованные

ПИВНЫЕ ДРОЖЖИ

ЕЖЕДНЕВНО СВЕЖИЕ

(жидкие и в таблетках)

Вернейшее средство от малокровия,
фурункулеза, чирей, прыщей, нарывов,
худосочия, неврастении, кишечных и др.
заболеваний. Признано лучшими про-
фессорами Ленинградск. клиник и больниц.

— Отпускаются —

по рецептам и без рецепта врача.
Харьков, ул. Свердлова, (б. Екатерино-
славская) № 19. Иногородним высыл.
в таблетках не менее 12 трубок при
здатке в 2 рубля.

БЕРЕЗОВСКИЕ МИНЕРАЛЬНЫЕ ВОДЫ

(В 16 ВЕРСТАХ ОТ ХАРЬКОВА)

ПОСЛЕ КАПИТАЛЬНОГО РЕМОНТА ОТКРЫТЫ

КОНСУЛЬТАНТАМИ
СОСТОЯТ:

проф. Гринштейн А. М.
проф. Зорохович Г. М.
д-р Иозефович А. В.
пр.-доц. Коган-Ясный В. М.

пр.-доц. Кричевский С. А.
проф. Кудинцев И. В.
проф. Лифшиц М. И.
пр.-доц. Маклецов И. И.
д-р Спиваков Б. И.

проф. Файншмидт И. И.
д-р Френкель М. А.
проф. Черников Е. А.
проф. Якушкин С. Г.

ПОКАЗАНИЯ: Заболевания мочевых путей, обмена веществ, желудочно-кишечные, веге-
тативные неврозы, анемии

ЗАПИСЬ БОЛЬНЫХ ПО ПОКАЗАНИЯМ ВРАЧЕЙ ПРОИЗВОДИТСЯ В ОКРЗДРАВЕ, КОМНАТА № 2

РУЧКИ САМОПИШУЩИЕ

всех систем, перья
золотые неизнаши-
вающиеся исправ-
ляет и делает новые
артель „АВТОПЕРО“
Технорук БОРМАС.
Площадь Урицкого, № 7,
б. Воскресенская.

НОВИЙ ПОЛНЫЙ
САМОУЧИТЕЛЬ

КРОЙКИ И ШИТЬЯ ЖЕНСКОГО И ДЕТСКОГО ПЛАТЬЯ И БЕЛЬЯ

всех фасонов в обработке и под редакцией
И. Д. Дейкиной. В книге 294 рисунка и
чертежа. Цена с пересылкой 3 р. 35 коп.
Книжный склад „КНИГОВЕД“. Москва,
ул. Герцена, д. 22-42.

НОВАЯ КНИГА

САМОУЧИТЕЛЬ

кройки МУЖСКОГО платья с 73
рисунками и чертежами

Цена 1 руб. 80 коп., с пересылкой
2 рубля.

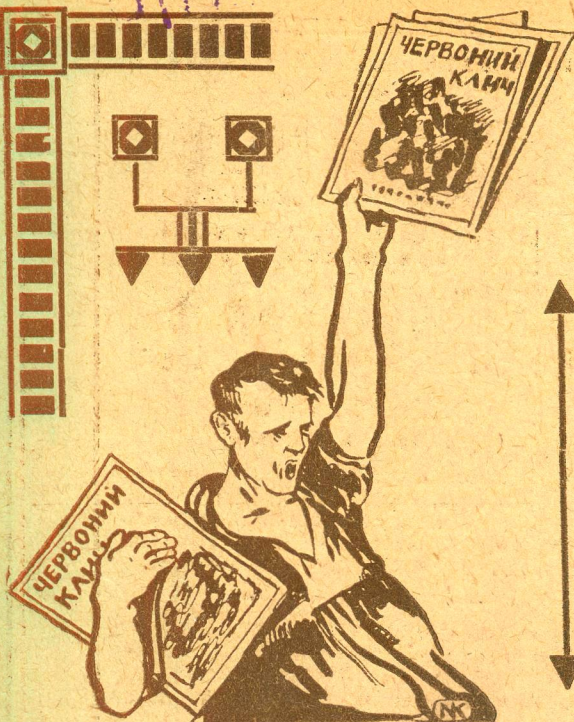
Москва, ул. Герцена, 22/42.
Книжный склад „КНИГОВЕД“

СПЕЦИАЛИСТ ОРТОПЕДИЧЕСКОЙ ОБУВИ

Я. Л. КОНДРАТЬЕВ

Харьков, ул. Свердлова № 17.

Прием заказов обуви на
больные ноги, здесь же
принимаются заказы на
ИЗЯЩНУЮ ОБУВЬ

ЧЕРВОНИЙ КЛИЧ

Чи знаєш ти журнал Червоний Клич?
Червоний Клич багато ілюстрований,
Всесвітня, борня, її розгон, велич
Чудово там змальована.

Тюрму фашистську, буржуазний лад
Есдеків, що слугують гаду,
Змієм висвітить увесь той сморід—чад,
Покажем їх і зпереду і ззаду.

І на об'яви ми що місяць багатієм,
Червоний клич іде і за кордон;
Висвітлює екрани світової дії,
Хитає капіталу трон.

Дванадцять гривеників рік,
А колективно—знижку будеш мати.
Пиши куди прислати, гей, скоріш!
Чого там довго міркувати?

І ти бо мопривець, який ти активіст,
Коли не маєш ти Червоного Клича?
А ти партійцю—комуніст
Тобі давно пора почать.

Не гай же і хвилинки врем'я
Сідай, пиши на Харків ЦК МОПР,
На Пушкінську, на 49

І ти бо робітник, і ти бо хлібороб
Так передплачуй же, виписуй же скоріш,
У нас тираж за 30 тисяч скочив!
Селяни, батраки, пролетарі,
Це ваш журнал, на ваш і смак і очі.

ПЕРЕДПЛАТА З ПРИСТАВКОЮ:

На 1 рік	1 крб. 20 коп.
„ 6 міс.	— 60 коп.
„ 3 міс.	— 30 коп.

Ціна окремого примірника—10 коп.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Харків, Пушкінська вул., № 49, Всеукр. ЦК МОПР'у.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ЗАМОВЛЮЙТЕ:

БАГАТО-КОЛЬОРОВІ ПЛАКАТИ:

Ставай до лав МОПР'у (Китайськ).	35 коп.	Паризька Комуна	25 коп.
Всі на допомогу (В'язень)	85 „	Селяни	25 „
За світовий Жовтень	35 „		

К Н И Ж К И:

5 років МОПР'у—Ракоші	10 коп.	Нарис історії ревруху на Заході, проф. Камишана	1 крб. 50 коп.
Хвилі Китайської революції—Броуна	15 „	В панській Польщі, укр. мовою	07 „
Порадник МОПР'у	25 „	„ „ „ рос. „	07 „
Пам'ятка члена МОПР'у укр. мовою	05 „	Под гнетом румунських бояр, рос. мовою	05 „
„ „ „ рос. „	05 „	Під гнетом румунських бояр, укр. „	05 „
„ „ „ польськ. „	08 „	500 татарбунарьських селян, укр. „	03 „
„ „ „ звр. „	12 „	500 „ „ рос. „	03 „
Стихи о борьбе и застенках	10 „		
Збірка Мопр'вс, укр. мовою	30 „		

Нарис історії ревруху на Заході проф. Камишана РЕКОМЕНДОВАНА до вилтку Наукметод-ком Н. К. О. УСРР для радиартшкіл і комвузів, а також є обов'язковим підручником для студентів Заочного Педвузу (1-й рік навчання)

ГОТУЄТЬСЯ видання багато-кольорового плакату „МОПР—ТИЛ КЛАСОВОЇ БО-
РОТЬБИ ВСЕСВІТНЬОГО ПРОЛЕТАРІАТУ“ (ціна 50 коп.),
належить звертатись своєчасно.

Комплекти „Червоного Клича“ за 1925 рік 25 коп.	Комплекти бюлетеню за 1925 рік 15 коп.
„ 1926 „ 60 „	„ 1926 „ 30 „
„ 1927 „ 80 „	„ 1927 „ 40 „

Мопроорганізаціям на усі видання 10% знижки. При замовленні не менш як на 2 крб. пересилка безплатно.

На періодичні видання передплата менш як на 3 місяці не приймається.

Гроші до 2 крб. можна надсилати дрібними поштовими марками.

Передплату та замовлення надсилайте на адресу: ХАРКІВ, Пушкінська, 49, ЦК МОПР'У.

ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО КОЖНА КУПЛЕНА КНИЖКА, ПЛАКАТ
ЧИ ЖУРНАЛ—ЗМІЦНЮЄ НАШУ ДОПОМОГУ ПОЛІТЬ-ЯЗНЯМ